

Δ. ΤΙΣΙ ΧΩΡΙΣΤ. ΤΟΝ ΚΟΛΑΚ. ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ, 28-10. 45

καὶ τὰ ἔργα⁵ ἀναξυρίδες Περσικαὶ, καὶ λίθοι τοῦ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Φιλίππου, καὶ τῆς Ἀργεάδων ἐστίας. Τός δὲ τυραννίδας τι χρὴ λέγειν; ὅπου γάρ δέος καὶ εἶσουσία δεσποτική τὸ ἀρχόμενον ἄγχει, ἀνάγκη δεῦρο κολακεῖσιν μὲν ἀνθεῖν, φιλίαν δὲ κατορθωρύχθαι.

§ 10. "Εστι καὶ ἐν ἐπιτηδεύμασι² καὶ τέχναις κόλακας οὗτοι ὄμοιοις μὲν ταῖς τέχναις κατὰ σχῆμα, ἀνομοῖοις δὲ κατὰ τὰ ἔργα. Ἐκολάκευσεν ἀνθρώπους καὶ μουσικὴν νόθος, ὃς Δωριεῖς πᾶν πάτριον ἐκείνῳ ὅρειον μουσικὴν καταλιπόντες, τὸν ἐπιγέλαιος καὶ ποιμανικὸς εἶχον, αὐλημάτων καὶ ὄρχημάτων ἐρχοταῖ γενόμενοι, ἐνθευσαν ὁμοῦ τῇ μουσικῇ καὶ τὴν ἀρετήν. Ἐκολάκευσεν ἀνθρώπους καὶ ιατρικὴν νόθος, ὃς τὴν Ἀσκληπιοῦ καὶ τὴν Ασκληπιαδῶν ἴασιν καταλιπόντες, οὐδὲν διαφέρουσαν ἀπέργηναι τὴν τέχνην ὀψεποιητικὴν, πουράν κόλακα πουηρῶν σωμάτων. Κολακεύει καὶ συκοφάντης ῥήτορα, λόγου λόγῳ ἐπανιστάς, καὶ ἐπιτειχίζων τὸ ἀδικού τῷ δικαίῳ, καὶ τὸ αἰσχρὸν τῷ καλῷ. Κολακεύει καὶ σοφιστὴς φιλόσοφου· εὗτος μὲν κολάκων ἀκριβέστατος.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Α'. Περὶ Βασιλείας λόγος ἀ.

§ 1. Φασὶ ποτε² Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ τὸν αὐλητὴν Τιμόθεον, τὸ πρῶτον ἐπιδεικνύμενον³ αὐλητὴν κατὰ τὸν ἐκείνου τρόπον,⁴ μάλισταί τοι πειρῶς καὶ μουσικῶς· οὐ μαλακὸν αὐλητικόν, οὐδὲς ὑπὸ Ἑλλήνων γνωστέται. — 5. Τῆς κολακείας τὸ ἔργον⁵ οὐ γάρ Ἀλεξανδρος νικήσας Διαρεῖτον, καὶ κατασχὼν αὐτὸν τὴν βασιλείαν, ὑπὸ κολάκων κινούμενος, καὶ στολὴν Περσικὴν ἐνεδύθη· καὶ προσκυνεῖθαι ἡξίου κατὰ τὸ τῶν βαρδάρων ἔθος· καὶ ἐπελάθετο τῶν προγόνων. Ἔξ Ἡρακλέους γάρ οἱ τῶν Μακεδόνων βασιλεῖς κληρίζονται καὶ ἐξ Ἀργους. Ἡρόδ. Οὐρανία. καρ. ριζ. ριζ.

§ 10. 2. "Εἰς δὲ καὶ ἐν ἐπιτηδ.) Πλάτων τὸ Γοργία τέσσαρας ἀποδίδωσι τέχνας δύο· μὲν ψυχῆς, δύο δὲ σώματος· καὶ τῆς μὲν ψυχῆς εἴναι νόμοι, καὶ δικῆς τοῦ δὲ σώματος Ιατρικὴ καὶ γυμναστική· τούτων κόλακες εἰσὶ τῶν μὲν νόμων, τὰ σορίσματα· τῆς δὲ δίκης ἢ ψευδῆς ῥητορική· τῆς

δὲ ιατρικῆς ἢ μαγειρική, καὶ τῆς γυμναστικῆς ἢ νόθος Μουσικὴ ταύτας τὰς τέσσαρας ἀντιθέσσις ἐκτίθησιν ἐνταῦθα δισυγγραφεῖς, ἀλλας δὲ ἡ κατὰ Πλάτωνα. οὐ γάρ Πλάτων τὴν ῥητορικὴν εἰς τὸ τῆς κολακείας εἶδος ἀναφέρει· δὲ δὲ, εἰς τὰς ἀρετάς· τὴν δὲ συκοφαντικὴν ἀνατίθησεν αὐτῇ.

Α' § 1, 2. "Φασὶ ποτ.)" Ἀδέσποτος ὁ πιρή Τιμόθεον καὶ Ἀλεξανδρου οὗτος ὁ λόγος· καὶ οὐδὲν ἵσμεν τὸν χρόνον καθ' ὃν καὶ ποὺ ταῦτα ἐγένετο· οὐθενὶ καὶ τὸ φασίν ἐχοῦσατο. — 3. "Ἐπιδεικνύμενον.)" Μέσου τὸ φῆμα, καὶ δηλοῦ κατ' ἴδιαν ἐπίδειξιν· τὴν ἔχυτον δηλαδὴ τέχνην κατ' ἐπίδειξιν ἐμφαίνων· ἐν οἷς ὁ Ἀλεξανδρος ἔχει· — 4. Κατὰ τὸν ἐκείνου το·) Κατὰ

ὅτε ἀνακριθῆσθαι, οὐδὲ τῶν πρὸς ἀνεστιν καὶ ῥάθυμίν ἀγόντων
ἀλλ' αὐτὸν οἴμαι τὸν δρῦθιν, τὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπικαλούμενον,
νόμον.⁵ Καὶ τὸν Ἀλέξανδρον εὐθὺς ἀναποθέτω πρὸς τὰ ὅπλα,
τοῖς ἐνθέσις ὄμοιώς. Οὕτω σφέδοντί ἐπαρθήσῃς αὐτὸν ὑπὸ τεῖ-
μέλους τῆς μουσικῆς, καὶ τοῦ ῥάθυμοῦ τῆς αὐλήσεως. Τὸ δὲ τού-
του αἴτιον, οὐχ οὕτως ἢ τῆς μουσικῆς δύναμις, ὡς ἢ τοῦ βασι-
λέως διάνοια σύνταγμα οὕτω καὶ θεάμβης. Ἐπει Σαρδανάπαλον
σὺν ἀνποτετγειρεν ἐκτεῦσαλάμου καὶ παρὰ τῶν γυναικῶν,⁸ οὐχ
διπως Τιμόθεος, ἢ ἀλλας τῶν νεωτέρων, ἀλλ' οὐδὲ Μαρσύας⁹ αὐτὸς
ἢ Ὁλυμπος. Δικεῖ δὲ ἔμποργε, μηδὲ τῆς Ἀθηνᾶς, εἰ δύνατόν εἰρεῖν,
διεξινετης τὸν αὐτὸν γέρμον,¹⁰ ἀψισθαί ποτε ὅπλων ἐκεῖνος· πο-
λὺ δ' ἀν πρόστερον δρογήσασθαι ἀναστάς, ἢ φυγεῖν οὕτως ἀνθίως¹¹
εἶχεν ύπερ ἔσουσίκς καὶ τρυφῆς.

§ 2. Οὐκούν καὶ ἡμᾶς εἰκός ἐστι, μὴ χείρους ἀνθρώπων
γενέσθαι, περὶ τὸ ἡμέτερον² ἔργον, μηδὲ τοῦ ἀνθρώπους καὶ με-
γαλότροπους εὑρεῖν λόγους, τῶν ἐκείνους³ κρουμάτων. Εἰτι δὲ,⁴ μὴ ἔνα
τρόπου⁵ ἡρμοσμένους, ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς σφεδρούς τε καὶ πράους,⁶
καὶ πολεμικούς ἀμα καὶ εἰρηνικούς, καὶ νορμίμους, καὶ τῷ σύτι βα-
σιλικούς, ἀτε,⁷ οἴμαι, πρὸς ἀνθρώπους βουλόμενον εῖναι καὶ γόρι-
μου τίγεμον, πολλοῦ μὲν δεόμενον θάρσους, πολλῆς δὲ καὶ ἐ-

τὸ θήρος ὅηλ. τοῦ Ἀλεξάνδρου. — 5. Τὸν
δρῦθιν. . . νόμο.) Εἶδος μουσικῆς ἔντο-
νον ὁ δρῦθις νόμος· νόμος γάρ ὁ κιθαρω-
δικὸς τρόπος τῆς μελωδίας, ἀσματικού
ἔχων τακτικὴν καὶ ὁὐθαδὸν ὀρισμένον.
Σούσιος· καθ' ἡμᾶς δὲ δικεῖ ὁ νόμος οὐ-
δέν ἀλλο εἶναι, ἢ ὁ παλιόρευ τίχον τὸν
δὲ δρῦθιν νόμον ἔντανον διτα, τῆς Ἀθη-
νᾶς ἐλεγον. — 6. Τοῖς ἐνθέοις.) Τοῖς ἐν-
θουσιῶσιν ἐνθουσιῶντες δὲ ἐλέγοντα οἱ
ἔξι ἔκατῶν γενέρμενοι, καὶ οἷς ὑπὸ θεῶν
κατεχόμενοι οὗτοι δὲ καὶ ἐνθεοι· ἔθεν
καὶ Λουκιαν. ἐν τῷ περὶ Θεο. φησίν. ὑπὸ⁸
τῶν Μουσῶν ἐνθεοι· γενέρμενοι, ἀθωτοι.
— 7. Οὕτω εἰ.) Ἐννοεῖται τὸ Φαστὸν ἀπὸ⁹
κοινοῦ. — 8. Καὶ παρὰ τῶν γυν.) Κατε-
χόσαστο ἐνταῦθα τῇ Παρὰ ἀντί τῆς Ἀπὸ¹⁰
μεταλλαγῶν, ἀλλ' οὐκ ἀλλγως· βούλεται
γάρ σημάνει διὰ ταῦτας καὶ τὸ πλησίον,
ἴδιον ἐν τῇ Παρᾷ· ὡς εἰ ἐλεγε, καθήμε-
νου πλησίον τῶν γυναικῶν. — 9. Ἀλλ' οὐ-
δὲ Μαρσύας.) Ο τῷ Ἀπόλλωνι περὶ μου-
σικῆς ἔρισας, καὶ ἐκδικεῖσι, ἐπειδὴ ἡττή-
θη οὐδὲ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Ὁλυμπος, ὁ
νόμονς κιθαρωδικὸς· ἐλθέμενος καὶ διεδά-
ξας. — 10. Τὸν κύτον νόμο.) Τὸν δρῦθιν
ἄηλ. ἔντονον διτα καὶ πολεμικόν. — 11.
Οὕτως ἀθλίως.) Παρ' ἡμῖν δὲ λέγεται τοῦ-

τοῦ εἰς τοιαύτην ἀθλίαν κατέστασιν τοῦ,
εἰς τὴν εἶχεν ἔξουσιαν, καὶ παραδεδωμένος
εἰς τὴν τροφὴν τοῦ.

§ 2. 2. Περὶ τὸ ἡμίτ.) Τὸ διδάσκειν
δηλαδὴ περὶ βασιλείας τὸ γε νῦν ἔχει·
ῶσπερ γάρ οἱ θύηται διέ τοῦ μέλους
ἀλιώς, τοὺς ἀνθρώπους διατίθεται, τὰ
πλῆθη κινοῦντες, οὗτοι καὶ οἱ φιλόσοφοι
δι' ὅρθων ἱόγων καὶ διδαπταίτες ὑγιε-
νούστες ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων ἐπει τὰ δι-
καια, καὶ ἀπὸ φυσιότητος εἰς ἀρετὴν με-
τάρουσι τῆς φυχάς. — 3. Τῶν ἐκείν.)
Τοῦ αὐλητοῦ Τιμοθέου ἀγαλαδή. — 4. "Ετι
δέ.) Ἀπὸ κοινοῦ τὸ, Εἰκός ἐστιν εὔσειν
λόγους. — 5. Μή ἔνα τρ.) Κατ' ἔλλειψιν
τῆς Κατά. — 6. Σροθρόνος τε καὶ πράους.)
Καθάπερ ἐν μουσικῇ κατ' ἀνεστι καὶ ἐπί-
τεται φέσται τὰ ἀδόμενα, βαρέστι καὶ
εξέστι φύγγοις γραμμένοις, οὗτοι καὶ τὸν
λέγοντα ποτὲ μὲν σροθρόνος καὶ ἐπιτε-
ταιένους, ποτὲ δὲ πράους καὶ ἀνειμένους,
καὶ περὶ μὲν πολέμου πολεμικούς, ἐν δὲ
εἰσήγη εἰρηνικούς, οὐαίμους ἐν πᾶσιν,
εἰτ' οὖς πρὸς τοὺς γάμους θύσιαμέρσους
συναρμιζει τοὺς βασιλεῖς, καὶ πρέ-
ποντας ἀνδρὸς βασιλεῖς, προτετθεὶς γρή
τοὺς λόγους. — 7. "Α τε) Ἀπὸ κοινοῦ ἐρε-
κται τὸ Γιγνομένους. Ιοῦ, ἢ τε δὴ γι-

πατέρων. Ο γοῦν Τιμόθεος, εἰ, καθάπερ πολεμικόν των διελθεῖν
φέσαι νόμον, σύτως ἡπίστατο δίκαιου αὐλητικα, καὶ φρόνιμον, καὶ
σώφρονα τὴν ψυχὴν, καὶ φιλόνικοπον δινόμενον παραγεῖν, μή
πρὸς δῆλον δρομῶτον μόνον, οὐδὲ ἐπὶ τε εἰρήνην⁸ καὶ δύργοικαν,
καὶ θεῶν τιμὰς, καὶ αὐθιστήπονν ἐπιμέλειαν, τοῦ παντὸς ἀν τὸν
ἄξιος⁹ Ἀλεξάνδρῳ παρεῖντι τε καὶ ἐπαυλητεῖν, οὐ δύοντι μόνου, ἀλ-
λὰ καὶ ἄλλως, ὅπότε ἡ πενθεν αἰλοίτως¹⁰ τύχει παρὰ τὴν ἀ-
ξίαν καὶ τὸ πρέπον, ἡ κολάζων¹¹ πικρότερον τοῦ νομίμου καὶ
ἐπιεικοῦς, ἡ χαλεποκίνησις¹² τοῖς αὐτοῖς φίλοις τε καὶ ἑτέροις, ἡ ὑπε-
ρορῶν τοὺς θυρτούς τε καὶ σληθεῖς γενέσει.¹³ Ἀλλὰ γάρ οὐ πᾶσαν
Ιαστιν, οὐδέ ωτεκτικού ὀλόκληρου ἡθῶν, ίκανὴ παραστησεῖν, ἡ
μουσικῆς ἐπιστήμην τε καὶ ἔξι. Οὐ γάρ οὖν, ὡς φησιν ὁ ποιητής,¹⁴

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

μόνος δέ ὁ τῶν φρεσίμων τε καὶ σοφῶν λόγος· οἷοι¹⁵ γεγόνασιν
οἱ πολλοὶ τῶν προγόνων¹⁶ ἀνευδεής καὶ τέλειος ἡγεμόνιν, καὶ βοη-
θος εὐπειθοῦς καὶ ἀγαθῆς φύσεως, πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν παραμ-
θουμένος τε καὶ ἄγων ἐπιμελῶς.

§ 3. Τις ἀν οὖν πρέπουσα καὶ ὀξεῖα φυσεῖ διατριβὴ τῆς σῆς προ-
θυμίας;² πόθεν διν εὔροιμεν ἡμεῖς τέλειον οὗτον λόγου, ὃνδρες ἀ-
ληται,³ καὶ αὐτουργοὶ τῆς σοφίας, πόνοις τε καὶ ἔργοις ὡς δυ-
νάμενοι⁴ χαίροντες τὰ πολλα;⁵ τοὺς δὲ αὖ λόγους, παρακλήσεις

γνωμάνους. — 8. Ἀλλὸς ἐπὶ τε εἰρ.) Ἐπὶ μὲν τῶν ἐπλωτῶν, ἔχοντα τῇ Πράδῃ, οἷς
μετ' ὄργης τὴν κλεψιν δουλούσην ἐπὶ δὲ
εἰρήνης τῇ Ἐπὶ τὸ θυρτίν τῆς κινήσεως
σημαντούσῃ. — 9. Τοῦ παντὸς ἀν τὸν ἄξει.)
Εἰ δηλουότει εἴτε τὴν ἡπίστατο Τιμόθεος
αὐλεῖν, πατέρος διν ἀλλού ἀξίως παραπο-
τέρου τὴν παρεῖναι καταλιεῖν Ἀλεξάνδρῳ.

— 10. Ἡ πενθεν ἀκρο.) Κλείτου τὸν φ-
λον, διν αὐτὸς θυμωθεῖς παρέστησικόμενον
κρές αὐτὸν ἴδεις χερσὶν ἀπέκτεινεν. Ἀ-
ριαν. Ἀναθ. Ἀισέ. Δ. Σ. 4. καὶ Ἡρα-
στίωνα, δις διαιτη μήχονταί μενος, ὅλιδ
τότω κατεχόμενος ὑπεροχαγόν καὶ ὑπερ-
πόδιν ἀπέθανε αὐτόθι. Ζ. ιδ. 3. — 11.
Η. κολάζ.) Τὸν τοῦ Κλείτου ὑπονοεῖ Σκ-
ρατον. Ἀλλὰ καὶ Παρρενίουν ἀλέσως
ἀπέκτεινεν αὐτόθι. Γ. κατ'. 6. καὶ Καλ-
λισθένην ἀπανθόδιαξάμενον αὐτόθι. Δ.
δ. 5. — 12. Ἡ γυλεπατεν.) Ὄνειδηζουσιν
αὐτόν που ἐν ἵνδοις δηλαδὴ κατέν Βαθυ-
λῶν αὐτόθι. Ε. μή. 3. καὶ Ζ. ιά. 2. —
13. Τοὺς ἀληθ. γον.) Πρὸς γάρ Ἀμρωνα
αναφέρων αὐτοῦ τὴν γένεσιν αὐτόθι. Γ.
γ. 1. τοῦ γάρ Ἀμρωνος τοῦ Δέγυπτιου

Σεστούσιος εἴναι εἴλεγεν. — 14. Ὁ ποιητής.)
Θεογνίς ἐστιν οὗτος· ὥδε λέγων,
Εἰ δ' Ἀτιληπιάδης τούτο γ' ἔδωκε
Σεστού
Ιαστικι κακότυπα, καὶ ἀτηράς φρέ-
νας ἀνδρῶν,
Πολλοὺς διν μισθοὺς καὶ μεγάλους
ἔφεον.

— 15. Οἷοι.) Σοροὶ δηλαδὴ καὶ φρόνιμοι-
ταῦτα γάρ διὰ τοῦ θηναροτοκοῦ ἀναρέσε-
ται. — 16. Οἱ πολλοὶ τῶν προγενούστων, διν
Σωκρατικοὶ πλείστου ἄξιοι.

§ 3, 2. Τῆς σῆς προθυμία.) Ἀναφέρει δὲ
τὸν ἱόγον, ὡς δοκεῖ, πρὸς Τραϊανὸν τὸν
Καίσαρον, παρ' ὧ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖ-
το, ὡς καὶ συγχαθέζεσθαι τῷ βασιλικῷ
δικτυατι, υπτι Σουΐζας. — 3. Ἀληται.)
Αλητης γάρ ἐγένετο Διώνυ, ὡς παρακα-
τών φησίν ἐν κεφαλ. μέ. 4. ὡς γάρ ξ-
τυχον ἐν τῇ συγῇ ποτε ἀλώρενος καὶ ἐν
τῷ Εὐθοτην. ὅτε ἐν ἀλλα συνεχεῖς, καὶ ἐν
τῇ δημητηρίᾳ ἐν τῇ πατρίδε κατὰ τὸν
ἐπίλογον· εἰ δ' ἀρα ἀποδημῶς ἔσομαι.
— 4. Ὡς δυνάμεθ.) Κατὰ δύναμεν. —
5. Τὰ πολλά.) Κατὰ τὰ πολλὰ, ὡς ἐπὶ τὸ

ένεκεν φθεγγόμενοι⁶ πρὸς αὐτοὺς, καὶ τῶν ἄλλων ἀεὶ τὸν ἐντυγχάνοντα ὡςπερ οἱ κινοῦντες καὶ μεταφέρουντες σὺν εὔφροσυ βόρος, φθέγγονται τε καὶ ἀδουσιν ἡσυχῇ τὸ ἔργον παραμυθίουμενοι,⁷ ἐργάται δύτες, σὺν ἀδειτινες,⁸ οὐδὲ ποιηταὶ μελῶν; Πολλοὶ μὲν οὖν κατὰ φιλοσοφίαν λόγοι, καὶ πάντες ἀκοῆς ἀξιοί, καὶ θαυμαστὴν ὥφελειαν ἔχοντες, τοῖς μὴ παρέργως ἀκρωμένοις. Ἀλλὰ δεῖ τὸν ἐγγύτερον τε καὶ μάλιστα ἐψόμενον⁹ ἀνευρόντας, καὶ παρακαλέσαντας Παιώνιον καὶ Μούσας καὶ Απόλλωνα, ὡς δυνατὸν πρόθυμως διελθεῖν.

§ 4. Φέρε εἰπωμεν² τὸ τε ἥθη καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ χρηστοῦ βασιλέως, ἐν βραχεῖ περιλαμβάνοντες, ὡς ἔνεστιν,³

Σχῆπτρον τὸ ἥδε θέματας, ⁶ οὐασφίσιν ἐμβασιλεύῃ.

Πάνυ γάρ οὖν καλῶς σὺν ἄλλοις πλείοσιν "Ομηρος", ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ τοῦτο ἔφη,⁷ ὡς οὐχ ἀπανταχεῖ⁸ παρὸς τοῦ Διὸς ἔχοντας τὸ σκῆπτρον, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ μόνου τοὺς ἀγαθούς· οὐδὲ πολλοῖς τισι⁹ δικαίοις, ἢ τῷ βουλεύεσθαι, καὶ φρουτίζειν ὑπὲρ τῶν ἀρχομένων. Οὐχ ὁστε¹⁰ ἀπολασταῖνειν καὶ σπαθῖν, ἀνοίαις καὶ ὅδρεως καὶ ὑπεροφανίας, καὶ πάστης ἀνομίας ἐμπιμπλάκουντε, καὶ ἀποπιμπλάντα εἴς ἀπαντος¹¹ αὐτοῦ τὴν ψυχὴν τεταραγμένην δργαῖς τε καὶ λύπαις καὶ φρόνις καὶ ἡδοναῖς, καὶ πάντοιαις ἐπιθυμίαις· ἀλλ' ὡς οἶόν τε, προσέχοντα τὸν νοῦν αὐτῷ τε καὶ τοῖς ὑπηκόοις, νομέα καὶ ποιμένα¹² τῷ δύτῃ τῶν λαῶν γιγνόμενον, οὐγ. στιάτορα καὶ δαιτυμόνχ, ὡς ἔφη τις,¹³ οὗτον οὐδὲ καθεύδειν¹⁴ οὐ-

πλεῖστον. — 6. Φθεγγόμ.) Ήμετες ὄηλαδ. πρὸς ἔχυτοὺς καὶ πρὸς τὸν ἐντυγχάνοντα ἀεὶ τῶν ἄλλων ποιοῦμεν ὡςπερ κτλ. — 7. Τὸ ἐργὸν παρ.) Παραμυθοῦσι δηλαδὴ αὐτοὶ ἔχυτοὺς διὰ τὴν δυσχέρειαν τοῦ ἔργου. — 8. Οὐκ Ωδοὶ τινες.) Αὐτὶς ὄδικοι· ἢ λέξις ἐν χρήτει ἀδικηδόρως· λέγειν γάρ ἔνεστι καὶ ὄδοι καὶ ὄδικοι. — 9. Εὑόμενον) Τὸν ἐκ τοῦ ἐγγιστα ἀκολουθήσοντα πρὸς τὸν σπουδαῖόμενον λόγον.

§ 4, 2. Φέρε εἰπωμεν.) Μεταβατικῶς ταῦτα ἀπὸ διανοίας εἰς διάνοιαν ἀτυνθέτως· ἄλλως γάρ ἔδει εἰπεῖν· Φέρε δὴ εἰπωμεν· ἢ φέρε σὺν εἰπωμεν· ἢ ἄλλωτιν τῶν τοιούτων συνδέειν χρώμενον. — 3. Ως ἔνεστ.) Όσον ἔστι δυνατὸν ἡμὲν περιλαβεῖν τὰ ἥθη καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ χρηστοῦ βασιλέως ἐν βραχεῖ. — 4. Ως ἔδ.) Ωβατιλεῖ δηλαδὴ. Ομηρο. Ιλ. Β. στρ. 206. — 5. Αγγυλομήτεω.) Αὐτὶς Λ' γγυλομήτου· Αἰολικὸν τὸ ἔθος. — 6. Θέμιστας.) Θέμις, Θέμιδος, καὶ Θέμιτος,

καὶ Θέμιστος· τὸ δὲ τοι, Ἡδὲ, ποιητικὸν ἀντὶ τοῦ, Καὶ τοῦτο ἔφ.) Τὸ ἔπος δηλαδὴ. — 8. Ως οὐχ ἀπ.) Η αἰτιατικὴ ἀπόλυτος εἰὰ τὸ ὡς· διστακτικὸν γάρ ἡγουμένου τοῦ ὡς καὶ ὑποθετικὸν ἐν μετοχαῖς, ὃ ἀπόλυτος τρόπος καὶ κατὰ αἰτιατικὴν γίνεται. — 9. Οὐδὲ πολλοῖς τις.) Κατ' ἔλειψιν τῆς Επί τοι οὐδὲ ἐπὶ πολλοῖς τισι δικαίοις ἔχειν τὸ σκῆπτρον ἢ ἐπὶ τῷ βουλεύεσθαι καὶ φρουτίζει. — 10. Οὐχ ὁστε.) Δῆλον δτι ἢ Επὶ μετὰ διτικῆς. — 11. Εἴς ἀπαντος.) Εργος δηλαδὴ ἀνόμου. — 12. Νομέα καὶ ποιη.) Νομεὺς μὲν ὁ ἀγέλης, ποιηὴν δὲ ὁ προθέτων βοσκός· ἔστιάτωρ δὲ ὁ ἄλλος εἰς εὐροσύνην καὶ εὐωχίαν καλῶν καὶ ἔστιν δαιτυμὸν δὲ ὁ ἀριστητὴς καὶ εὐωχούμενος· Σουΐδας. — 13. Ως ἔφη τις.) Τις ἀεὶ οὗτος; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, οὐκ ἔστι δὲ Ομηρος· φησὶ γάρ παρακτιῶν· ταῦτα γάρ φησι καὶ Ομηρος ὄμοιως τοῖς ὄλλοις. — 14. Οἷον οὐδὲ καθεύδ.) Αἴστει δηλούστει τοιούτον αὐτὸν εἶναι, οἷον οὐδὲ καθεύδειν.

τὸν ἀξιοῦ διὶ ὅλης τῆς νυκτὸς, ὡς οὐκ εὔστος αὐτῷ σχετίς ῥᾳθυμεῖν. Ταῦτα γάρ φησι καὶ Ὁμηρος¹⁵ ὄμοιως τοῖς ἄλλοις σοφοῖς τε καὶ ἀληθέσιν ἀνδράσιν, ὡς οὐδεὶς ποτε πονηρὸς καὶ ἀπόλαυστος καὶ φιλοχρήματος, οὕτε αὐτὸς ἐχυτοῦ γενέσθαι δυνατὸς¹⁶ ἄρχων, πὺδὲ ἐγκρατῆς οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς,¹⁷ εἰδὲ ἔσται ποτὲ ἐκεῖνος βασιλεὺς, οὐδὲ ἀν πάντες φῶσιν¹⁸ Ἐλληνες καὶ Βάρβαροι, καὶ ἄνδρες καὶ γυναικες. Καὶ μὴ μόνον¹⁹ ἀνθρώποι θαυμάζουσιν αὐτὸν καὶ ὑπακούουσιν, ἀλλ' εἴτε ὅρνιθες πετόμενοι, καὶ τὰ θυρία ἐν τοῖς ὅρεσι, μηδέν τετταντον τῶν ἀνθρώπων, συγχωρεῖ τε καὶ ποιεῖ²⁰ τὸ προστατεῖμενον. Οὐκοῦν λέγωμεν, ὑπὲρ τοῦ καθ' Ὁμηρὸν τε καὶ τῇ ἀληθείᾳ βασιλέως. Οὗτος γάρ ὁ λόγος ἀπλῶς λεγόμενος διεύ τασις κολακείας ἡ λοιδορίας, αὐτὸς ἀρ' αὐτοῦ, τὸν μὲν ὄμοιον τῷ ἀγαθῷ γνωρίζει τε καὶ ἐπανεῖ, καθόσου ἐστιν ἔκεινῳ ἔμσιος τὸν δὲ ἀνόμοιον ἔξελέγχει τε καὶ ἀναδίζει.

§ 5. "Ἐστι δὴ² πρῶτον μὲν θεῶν ἐπιμελής, καὶ τὸ δαιμόνιον προτιμῶν. Οὐ γάρ δυνατὸν ἄλλῳ τινὶ πεποιθέναι μᾶλλον τὸν δίκαιον ἀνδρα καὶ ἀγαθὸν, ἡ τοῖς δικαιοτάτοις τε καὶ ἀρίστοις θεοῖς. Όστις δὲ κακὸς ὃν γίγεται ποτε θεοὺς ἀρέσκειν,³ κατ' αὐτὸ τοῦτο πρῶτον, οὐχ ἔστι⁴ ἐστιν ἡ γάρ ἀνόητον, ἡ πονηρὸν νευρόμικη τὸ θεῖον. Μετά δὲ τοὺς θεούς, ἀνθρώπων ἐπιμελεῖται τιμῶν μὲν καὶ ἀγκαπῶν τοὺς ἀγαθούς, κηδόμενος δὲ πάντων.⁵ Τις μὲν γάρ ἀγέλης βοῶν κήδεται μᾶλλον τοῦ νέμουστος; Τις δὲ ποιμνίοις ὠφελημώτερός τε καὶ ἀμείων ποιμένος; Τις δὲ μᾶλλον φιλιππος τοῦ πλείστων μὲν ἄρχοντος ἵππου, πλεῖστα δὲ ἀφ' ἵππου ὠφελουμένου; Τινα δὲ εἰκὸς οὕτως εἶναι φιλάνθρωπον, ἡ ὅστις⁶ πλείστων μὲν ἀνθρώπων ἐγκρατῆς ἐστι, μάλιστα δὲ ὑπὸ ἀνθρώποις γάρ οἷον ἀναφορούειν καὶ⁷ ἔλλειψίν ἔστι τοῦ ἀνταποδοτικοῦ· καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ἀντεποδοτικοῦ ἔστι μὲν καὶ τὸ Ωστε ἐπακολουθεῖν, ἔστι δὲ καὶ τὸ ἀναφορικόν, ὅπερ ἐκεῖνα θαυμαστικῶς λέγεται. — 15. Φησὶ καὶ Ὁμηρ.) Εὐ ί. Β'. στίχ. 24. λέγων.

Οὐ χρή τεκνύχιον εὖδειν βουληθόρουν ἀνδρα.

Ω λοι τ' ἐπιτετράφαται καὶ τέσσα μέμηλε.

— 16. Δυνατός.) Εννοεῖται τὸ Ἐστι. —

17. Οὐδενὸς.) Εστὶ δυνατὸς γενέσθαι ἄρχων καὶ ἐγκρατῆς. — 18. Φῶσιν.) Αὐτὸν εἶναι βασιλέα· τι δὲ ἔσται; οὐλον ὅτι τύραννος. — 19. Καὶ μὴ μόν. Καὶ ἔνι μόνον οἱ ἀνθρώποι, ἀλλ' καὶ δρυιθες καὶ τὰ θυρία ποιῶσι τὸ προσταττόμενον, ποιοῦσι οὐκ ἔσται βασιλεύς. — 20. Συγ-

χωρεῖ τε καὶ ποιεῖ.) Πρὸς τὰ θυρία ἀποδίδουται τὸ δὲ ὅρνιθες πετόμενοι ἀπὸ κοινοῦ ἔχει ἐννοούμενα ταῦτα ἐν πληθυντικῷ ἀριθμῷ. Σημείωσαι δὲ ὅτι φασίν, ὡς ὁ Λυθίων βασιλεὺς, Ἀψεῦδης διομά, ψιττακοῦς ἐμνημόνευτο ἰσταμένους λέγειν κελαδοῦντας. Ἀψεῦδης θεὸς ἐστίν.

§ 5. 2. "Ἐστι δὴ) 'Ο ἀληθῆς καὶ καθ' Ουμηρον βασιλεύς. — 3. Θεοὺς ἀρέσκειν.)

Πρὸς κιτιατικὴν Ἀττικῶς οὐτοις καὶ Πλάτων Ἐπιστ. Α'. ἐλθόντα με δὲ λεγόμενος

βίος εὐδαιμονιού διδασκοῦσαμος ἡρεσε. —

4. Οὐχ δι.) 'Αλλ' ἀσεθῆς. — 5. Εκδόμενος δὲ π.) Ινα καὶ τοὺς πονηρούς πάντας

τῆς πονηρίας, πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς μεταρρύθμισας, ἐπαναγέγκη, καθάπερ καὶ δι ποιηὴν τὸ ἀτθενὲς καὶ πλανόδιον. —

6. 'Η ὅστις) Κατ' ἀνάγνωσιν τῆς μετοχῆς,

πων θαυμάζεται; Δεινὸν γάρ, εἰ οἱ ἄλλοφύλων καὶ ἀγρίων ἄρχοντες Θηρίων, εὐνούστεροι εἰσὶ⁷ τοῖς ἀρχομένοις, τοῦ βασιλεύοντος ἀνθρώπων ἡμέρων καὶ ὄμοφύλων. Καὶ μέντοι⁸ καὶ φιλοῦσι, καὶ ἀνέχονται μάλιστα πάντων σύγελαι μὲν νομέων,⁹ ἵπποι δὲ ἡνίσχων· καυνηγέται δὲ ὑπὸ κυνῶν φυλάσσονται καὶ ἀγαπῶνται, καὶ τὰ ἄλλα¹⁰ οὗτοις ἀγαπᾶται τὰ ἀρχόμενα τοὺς ἄρχοντας. Πῶς οὖν εἰκὸς, τὰ μὲν ἄφροντα καὶ ἀργούσαντα εἰδέναι καὶ φιλεῖν τοὺς ἐπιμελουμένους· τὸ δὲ πάντων συνετώτατον, καὶ μάλιστα ἀποδεῦναι χάριν ἐπιστάμενον, ἀγνοεῖν καὶ ἐπιβούλευειν; Ἀλλὰ γάρ¹¹ ἀνάγκη, τὸν ἡμερον καὶ φιλάνθρωπον βασιλέα, μὴ μόνον φιλεῖσθαι ὑπὸ ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἐράσθαι.

§ 6. Ταῦτ' οὖν εἰδὼς,² καὶ φύσει τοιοῦτος ὁν, ἰλεων καὶ πρᾶσι παρέχει τὴν ψυχὴν πᾶσιν, ἀτε πάντας ἡγούμενος εὔνους καὶ φίλους. Καὶ μὲν δὴ, οἰεται δεῖν πλεῖσιν ἔχειν³ διὰ τὴν ἀρχὴν, οὐ τῶν χρημάτων, οὐδὲ τῶν ἡδουῶν, ἀλλὰ τῆς ἐπιμέλειας καὶ τῶν φροντίδων. Ωστε καὶ φιλόπονος μᾶλλον ἔστιν, ἢ πολλοὶ τῶν ἄλλων φιλήθεονται καὶ φιλοχρήματοι. Ἐπισταται γάρ, ὅτι αἱ μὲν ἡδουνται, τοὺς ἀστι συνόντας,⁴ τὰ τε ἄλλα⁵ λυμαίνονται, καὶ ταχὺ ποιοῦσιν ἀδυνάτους πρὸς αὐτάς.⁶ οἱ δὲ πάντοι τὰ τε ἄλλα ὠφελοῦνται, οἷς μᾶλλου παρέχουσι δύναμένους πονεῖν. Οὐκοῦν μόνῳ ἔξεστιν αὐτῷ, τοὺς μὲν στρατιώτας, συστρατιώτας προσειπεῖν, τοὺς συνήθεις, φίλους, μὴ δὲ καταγελῶντα⁷ τοῦ ὀνόματος τῆς φιλίας· πατέρων τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἀρχομένων οὐ λόγῳ οὐκλησθαι μόνου, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις τοῦτο ἐπιδείκνυσθαι· δεσπότην δὲ, οὐχ ὅπως τῶν ἐλευθέρων, ἀλλὰ μηδὲ τῶν δούλων χαίρειν καλούμενον. Βασιλεύειν γάρ οὐχ αὐτοῦ χάριν οἰεται μᾶλλου ἐνδεικτος, ἢ τῶν ἀνθρώπων⁸ ἀπάντων.

§ 7. Καὶ τοίνυν εὐεργετῶν ἡδεται πλείω τῶν εὐεργετουμένων, καὶ μόνης ταύτης τῆς ἡδονῆς ἐστιν ἀκόρεστος. Τὰ μὲν γάρ ἄλλα τῆς βασιλείας ἀναγκαῖα νενόμικε· τὸ δὲ τῆς εὐεργεσίας,² μόνου ἔχού-

ἀντὶ τοῦ, ἡ τὸν ἐγκρατῆσαντα. — 7. Εἰ . . . εὐνούστεροι εἰσι.) Κατ' ἀνάλυσιν τοῦ δινοματικοῦ ἀπαρεμράτου· ἔτοι δεινὸν γάρ ἔστι τὸ τοὺς . . . ευνουσέρους εἶναι. — 8. Καὶ μέν τοι) Προσθετικὸν ἀντὶ τοῦ πρὸς τὴν ὥστον. — 9. Νομ.) Ἡ γενικὴ πρὸς τὸ ἐγγύτερον, Ἀνέχονται. ἄλλως τε καὶ τὸ Φιλοῦσιν, αἰτιατικὴν ἀπαίτετ. — 10. Καὶ τὰ ἄλλα.) Ζῶα δηλαδὴ τὰ ἀρχόμενα. — 11. Ἀλλὰ γάρ) Προσθετικὸν ἀντὶ πρὸς τούτοις δέ.

§ 6. 2. Ταῦτ' οὖν εἰδ.) Οἱ ἀληθεῖς βασιλεύειν. — 3. Πλεῖσιν ἔχειν.) Μέρος δηλ. — 4. Συνόντας.) Δύταται δηλ. — 5.

Τὰ τε ἄλλα.) Καὶ κατὰ τὰ ἄλλα. — 6. Ἀδυνάτους πρὸς αὐτ.) Διὰ τὸν κόρον δηλούντι. — 7. Μηδὲ καταγ.) Κατ' αἰτιατικὴν ἡ μετοχὴ ὡς ἀπαρεμράτηκή μετὰ τὸ ἀπαρέμρατον λεχθεῖσα, ἔστι δὲ ῥηματική· τὸ δὲ, μηδὲ, κατ' ἔμφασιν. — 8. Ἡ τῶν ἀνθ.) Απὸ κοινοῦ τὸ χάριν· τὸ μὲν γάρ, διτεῖλοντο αὐτὸν βασιλέα, καὶ τοῦτο ἔστι τὸ ποιητικὸν αἴτιον· τὸ δὲ, ἵνα βουλεύηται, καὶ φροντίζῃ ὑπὲρ πάντων· καὶ τοῦτο ἔστι τὸ τελικόν.

§ 7. 2. Τὸ δὲ τῆς εὐεργεσίας.) Κατὰ περιφράσταις ἀντὶ, τὰν δὲ εὐεργεσίαν. — 3..

τε καὶ εὐδαιμονίαν. Καὶ τοὺς μὲν ἀγαθῶν ἀρειδέστατός ἐστιν, οὐδέποτε ἐπιλειψόντων· κακοῦ δὲ ἡττου αἴτιος γίνεσθαι πέμψεν, ἥπερ ὁ ἥλιος τοῦ σκότους. Οὐ οἱ μὲν ιδόντες καὶ συγγενόμενοι σύν ἔθέλουσιν ἀπολιπεῖν, οἱ δὲ ἀκούοντες ἐπιθυμοῦσιν δεῖν, μᾶλλον ἡ παῖδες ἀγνοούμενοις πατέροις ἀνευρεῖν. Τοῦτον οἱ μὲν πολέμοι δεδοίκασι, καὶ σύδεις ἐμολέγει πολέμιος εἶναι, οἱ δὲ φίλοι Θαρροῦσι· καὶ οἱ σφέδροι ἔγγυες, γεννήσανται πάντες ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ³ εἶναι. Οὗ τῶν αὐτῶν ὑπάρχει τῷ κακῷ⁴ τοὺς μὲν ἐγθρούς, Θαρρούνειν· τοὺς δὲ φίλους καὶ τοὺς ἔγγυς ἐκπλήττειν καὶ σοβεῖν. Τῷ γεμήν ἡμέρᾳ καὶ αἰδίκει τοὺς μὲν προσλιπαροῦντας,⁵ μετὰ τοῦ πέποιθέτος περιγίνεται βισσού τοὺς δὲ προσιόντας καὶ ὄρωντας, σύν ἔκπληξις αὐτές φέροις, ἀλλ' αἰδὼς ὑπεισι, πολὺ κρείττου καὶ ἀσχυρότερον φέρειν. Τοὺς μὲν γάρ φορούμενοις ἀνάγκη μισεῖν καὶ ἀποδιδράσκαι θέλειν· τοὺς δὲ αἰδούμενοις παραμένειν καὶ θαυμάζειν.

§ 8. Τὸν μὲν σῦν ἀπλότητα καὶ τὴν ἀληθείαν, ἡγεῖται βασιλικὸν καὶ φρόνιμον τὴν δὲ παναργίαν καὶ τὴν ἀπάτην, ἀνόητον καὶ δουλοπρόπετον, ὄρον, ὅτι καὶ τῶν Θηρίων τὰ δειλότατα, καὶ ἀγενέστατα ἐνεῖνα² καὶ ψεύσεται πάντων μάλιστα καὶ ἔξαπατά. Φιλότιμος³ δέ ὁν τὴν φύσιν, καὶ εἰδὼς, ὅτι τοὺς ἀγαθούς πεφύκασιν οἱ ἀνθρώποι τιμᾶν· ἡττου ἐλπίζει τιμάσθαι ὃν ὑπὸ ἀκόντων, ἡ παρὸς μιτωντῶν φιλίκες τυγχάνειν. Καὶ πολεμικὸς μὲν οὕτως ἐστίν, ὡστε ἐπ' αὐτῷ⁴ εἶναι τὸ πολεμεῖν. Εἰργυικὸς δέ οὕτως, ὃς μηδὲν ἀξιόμαχον⁵ αὐτῷ λείπεσθαι.

§ 9. Καὶ γάρ δὴ καὶ τόδε σίδεν, ὅτι τοῖς κάλλιστα πολεμεῖν παρεσκευασμένοις, τούτοις μάλιστα ἔξεστιν εἰρήνην ἄγειν. Φιλαίτερος δὲ καὶ φιλοπολίτης, καὶ φιλοστρατητής, ὄμοιος πέφυκεν. Οστις μὲν γάρ ὑπερόπτης τῶν στρατευμάτων, καὶ σύδεπότε ἡ σπανίως ἔνθρακες τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς κινδυνεύσαντας καὶ πανσύντας· τὸν δὲ ἀνόητον καὶ ἀνοπλού ὅχλον διατελεῖ θωπεύων, ὅμοιόν γε

Ἐν τῷ ἀσφαλείαν.) Οτι δηλαδή εἰσιν ἀσφαλείας ἀστατάτων εἰρηται δὲ κατὰ περίφρασιν· οἵτοι ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ χωρίῳ· ἡ ἀντὶ τοῦ ἀσφαλεμένου, ἐν μεγίστῃ ἀσφαλείᾳ. — 4. Τοῦ κακοῦ.) Βασιλεῖ δηλ. ἡ δὲ λέξις ἐνταῦθι οὐ τῷ δειλῷ σημαίνει, ὡς δὲ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος ἔχρωντο, ἀλλὰ τούτῳ, ὅπερ ἡμεῖς λέγομεν κακός. — 5. Τοὺς μὲν προστ.) Εμφιλοχωροῦντας παρὰ τῷ βασιλεῖ, καὶ περὶ τῶν ἀργομένων συμποιοῦντας ἐν τῷ φροντίζειν καὶ συμβουλεύεσθαι.

§ 8. 2. Ἐκεῖνα) Τὰ Θηρία δηλ. οἵτινες ἀλώπηκες, καὶ λαγωδεῖς καὶ εἴτε

τοιοῦτο· ἡ, τε γάρ ἀλώπηκες θάνατον ἔαυτῆς προσποιουμένη, ἐπάγεται τὰ ἀπλούστατα, καὶ αἴρεται ἐξαναστᾶται, ἀλίσκεται· τε λαγωδεῖς καὶ ἐν τῷ φεύγειν ἐπανακάμπτοντες ἔξαπατῶσι τὰς κύνας, καὶ ἐν χιόνι συγχέουσι τὰς ἵχυντας καὶ ἔξαπατῶσι τοὺς διώκοντας. — 3. Φιλάτερι.) Οἱ ἀληθῆς βασιλεύς. — 4. Ωστε ἐπ' αὐτ.) ὧστε ἀπας ὁ πόλεμος εἰς τὴν ἔξουσίαν αὐτοῦ καὶ διοίκησίν ἐσται. — 5. Ως μηδὲν ἀξιόμαχον.) Ωστε τὴν εἰρήνην ἔχειν πᾶν ἀξιόμαχον κατορθώσας, καὶ μηδὲν δένται ὑπ' αὐτοῦ λειφθέντος, ἀξιόμαχον δύντος.

πέπουθε, καθάπερ εί ποιμήν τούς μὲν συμφυλάττοντας αὐτῷ ἀγνοοῖη, καὶ μήτε τροφὴν αὐτοῖς δρέγοι, μήτε συνχρυτικήσεις ποτε φυλάττουσιν. Οὗτος γάρ οὐ τὰ δημοσία μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς κύνας ἀναπειθεῖ, μὴ ἀπέχεσθαι τῆς ποίμνης. Οὕτις δὲ τοὺς μὲν στρατιώτας διαθρύπτει, μήτε γυμνάζων, μήτε πονεῖν παρακελευόμενος, τῶν δὲ ἄλλων ἀνθρώπων ἡμέλησεν, ὅμοιός ἐστι κυρενήτη τοὺς μὲν υκάτας διαφθείροντι, πλησμονῇ τε καὶ ὑπνῳ δι’ ἡμέρας, τῶν δ’ ἐπιθατῶν καὶ τῆς νηὸς ἀπολλυμένης οὐδὲν φρουτίζουτι. Εἰ δέ τις πρὸς μὲν τάῦτα ἔχει μετρίως, τοὺς δὲ πλησίου αὐτῷ καὶ φίλους καλούμενους ἀναγκάζει τε καὶ μὴ σκοπεῖ² τοῦτο, ὅπως δόξωσι μακάριοι καὶ ζηλωτοὶ πᾶσι, λανθάνει προδότης αὐτοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς γενόμενος· τοὺς μὲν ἔντας φίλους ἀβύρους ποιῶν, τῶν δὲ ἄλλων μηδένας ἐπιθυμεῖν τῆς αὐτοῦ φίλικας ἀποστερῶν δὲ αὐτὸν τοῦ κακλίστου καὶ ὠφελιμωτάτου κτήματος φιλικάς. Τίς μὲν γάρ ἀκνύότερος πονεῖν, ὅταν τοιούτου³ καιρὸς ἦ, φίλου; Τίς δὲ δυσχεραίνειν ἐταιρότερος ἐν ταῖς ἀτυχίαις; Ο παρὰ τίνος δὲ ἐπαγωγὲς ἴδιων, ἢ τῶν φίλων; Παρὸτι τίνος δὲ τὰληθεῖς ἀλυπότερον; Τίς δὲ φρουρά; ποῖα δὲ ἐρύματα; [ὅποιον] ποῖα δὲ ὅπλα βεβαιότερα καὶ κρείτω τῆς ἀπὸ τῶν εὔνοούντων φυλακῆς; Ο πόσους γάρ ἀν τις ἥ κεκτημένος ἐτέρους, τοσούτοις μὲν ὀρθαλμοῖς, ἀ βούλεται, ὁρᾶ, τοσαύταις δὲ ἀκοχῆς, ἀ δεῖ, ἀκούει, τοτοσαύταις δὲ διανοίας δικινεῖται περὶ τῶν συμφερόντων. Διαχέρει γάρ οὐδὲν, ἢ εἴτε θεός ἐν σῷ μαχεῖται πολλὰς ψυχὰς ἔδωκεν, ἀπάστας ὑπέρ ἐκείνου προνοούμενας.

§ 10. Ινχ δέ τὰ πολλὰ ἀφεῖς εἶπο τὸ φανερώτατον σημεῖον, τοιοῦτός ἐστιν ὁ χρηστὸς βασιλεὺς, ὃν οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες οὐκ αἰσχύνονται ἐπανοῦντες οὔτε τὸν παρόντα² χρόνου, οὔτε τὸν ὕστερου. Καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς, οὐ τὸν παρὰ τῶν βανασσῶν καὶ ἀγοραῖων ἀγαπᾷ τὸν ἐπαγωγήν, ἀλλὰ τὸν παρὰ τῶν ἐλευθέρων καὶ γεννυχίων, οἵς οὐκ ἀξιοῦ τὸ ζῆν ψευσαμένοις. Τίς οὖν οὐκ ἀν μακροσειε τὸν τοιοῦτον ἄνδρον τε καὶ βίου; Πόθεν δὲ οὐκ ἀν ἐλθοւει ἐπ’ ἐκείνου ὀψόμενοι τε αὐτὸν, καὶ ἀπολαύσοντες τῆς καλῆς διανοίας καὶ ἀγαθῆς; Τί μὲν γάρ σεμνότερον θέαμα, γενναῖον καὶ φιλοπόνου βασιλέως; Τί δὲ ἡδιον ἡμέρου καὶ προσφιλοῦς; πάντας μὲν εὖ ποιεῖν ἐπιθυμοῦντος, ἀπαντας δὲ δυναμένου.³ Τί δὲ λυσι-

§ 9. 2. Καὶ μὴ σκοπ.) Τὸ, μὴ, πρὸς τοῦ πονεῖν ὁ δὲ νοῦς. Τίς ἐστι ψεύλου δοκνος εἰς πόνους ἢ φίλος, ὅταν καὶ εἰς τὸν πονεῖν.

§ 10. 2. Οὔτε τὸν παρ.) Οὔτε κατὰ τὸν παρέοντα χρόνον, οὔτε κατὰ τὸν ὕστερον καὶ μέλλοντα χρόνον. — 3. Δυναμέν.)

πέστερον ἵσου καὶ δικαίου; Τίνος μὲν γάρ ὁ βίος ἀσφαλέστερος, ἢν πάντες ὅμιως φυλάττουσι; Ο τίνος δὲ ἡδίων, ἢ τοῦ μηδέποτε εὐθρόν ἡγουμένου; Τίνος δὲ ἀλυπότερος, ἢ τοῦ μηδέν εὔχυτος ποτέν αἰτιάσασθαι; Τις δὲ εὐτυχέστερος ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς, ὃς τον ἀγαθῶν⁴ οὐδένα λανθάνει.

§ 11. Εγώ μὲν οὖν ἀπλῶς εἶπον² τὰ περὶ τὸν ἀγαθὸν βασιλέα. Σούτων δ' εἴ τι φάνεται προσήκειν σοι,³ μακάριος μὲν αὐτὸς⁴ τῆς ἀγνώμονος καὶ ἀγαθῆς φύσεως⁵ μακάριοι δὲ ὑμεῖς οἱ συμμετέχοντες. Μετὰ δὲ τὸν γρῖνον εἰρημένον⁶ λόγου, ἐγὼ μὲν⁶ ἐπεθύμουν διελθεῖν περὶ τοῦ μεγίστου καὶ πρώτου⁷ βασιλέως καὶ ἀργούτερος, ὃν γρῖ⁸ μιμουμένους αἴσι τοὺς θυγατρούς καὶ τὰ τῶν θυγατρῶν διέποντας, ἐπιφελεῖσθαι πρὸς ἐκείνους, ὃς θυγατέρας ἐστιν εὐθύνοντας καὶ ἀφομοιῶντας τὸν αὐτὸν τρόπον.⁹ Διὰ τοῦτο γάρ καὶ Ὁμηρος¹⁰ διοτρεψάς εἰναι φοι τοὺς ἀληθῶς βασιλέας, καὶ Διὸς τὴν βουλὴν δημοίους, καὶ τὸν Μίνω, μεγίστην ἔγεντα δέξαντα ἐπὶ δικαιοσύνῃ, τοῦ Διὸς δημιούρην ἔφη γενέσθαι.¹¹ Καὶ συζηδὸν οἵσοι πόποτε ἐν Ελλησιν, καὶ Βαρδάροις γεγόνατι βασιλεῖς, σὺν ἀνάξιοι τυχίνειν ταύτης τῆς προστηγορίας, τοῦ θεοῦ τούτου μαθητάς τε καὶ ζηλωτὰς ὁ λόγος αὐτοὺς ἀποφαίνεται.¹²

§ 12. Ζεὺς γάρ μόνος θεῶν πατήρ καὶ βασιλεὺς ἐπουσιαζεται, καὶ Πολιεὺς, καὶ Φιλιός τε καὶ Ἐπιφερεῖς, καὶ Ὁμέγνιος. Πρὸς δὲ ταύτοις, Ἰκέσιος τε καὶ Φύξιος, καὶ Ξένιος, καὶ μυρίς ἄλλας ἐπικλήσεις ἔχονται, πάστας ἀγαθὰς καὶ ἀγαθῶν αἰτίας. Βασιλεὺς μὲν, κατὰ τὴν ἀργήν καὶ τὴν δύναμιν ὀνομασμένος. Πατήρ δὲ, οἷμαι, διὰ τε τὴν καθεμενίαν καὶ τὸ πρᾶγμα. Πολιεὺς δὲ, κατὰ

Εὖ ποιεῖν δηλ. 4. Ὅς τῶν ἀγ.) Ὅς δηλαδὴ πάντες οἱ ἀγαθοὶ γυγνώτουσιν ἀγαθὸν καὶ αὐτὸν δητα.

§ 11. 2. Ἀπίστες εἰπ.) Γενικῶς δηλ. περὶ πάντων βασιλέως. — 3. Προσήκειν σοι.) Τῷ Καίσαρι ἡ τῷ βασιλεῖ πρὸς ὃν αὗτος ὁ λόγος γίνεται. — 4. Αὐτὸς.) Ἀντίστοι ἡ γάρ Διὸς ἀναφορεὶ λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ Ἑγώ καὶ Σύ πολλάκις, δηλοῦσα τὸ παρ' ἡμῖν, ἐγὼ ὁ ἴδιος, οὐ δὲ ἴδιος. — 5. Τὸν γοῦν εἰρ.) Μετατίθετος ὁ Γοῦν ἀντὶ τοῦ Γέ· ὡς εἰ ἔλεγε· μετὰ δὲ τού γε εἰρημένον. — 6. Ἑγὼ μέν.) Τοῦ Μίνη ἡ ἀπόδοσις ἐστὶν ἐν καρδιαῖσι, 15. μετὰ τὰ ἔπη τὰ δὲ μεταξὺ κατὰ παρέκβασιν ἐτεί. — 7. Πεσεῖ τοῦ μεγίστου καὶ πρ.) Τοῦ Διὸς δηλαδὴ ἡ Θεοῦ· περὶ γάρ της ἐκείνου βασιλεὺς ἐβούλετο διελθεῖν· ἵνα πρὸς τὸ κρείττον ευνάψῃ καὶ τὸ ἀνθρώπινον ἐκ μητρώως.

— 8. Ὅς χρή.) Βασιλέα δηλούστι καὶ ἀρχούτα· ἐννοεῖτε δὲ τὸν Θεὸν ἡ Διά.

— 9. Τὸν αὐτῶν τρόπον.) Τῷ τοῦ Διὸς δηλ. τρόπῳ· τοῦτο ἐστιν τὸν θεοῦ.

— 10. Ὁμηρος) Ἰλ. B. στήχ. 445.

Οἱ δὲ ἄμφοι Ατρείωνας διοτρεψάσσες βασιλεῖς.

Καὶ στήχ.. 636.

Τῶν μὲν Ὁδυσσεὺς ἥρχε. Διὸς μῆτεις ἀτάλαντος.

— 11. Ἐφη γεν.) Ἐγ. Οδυσ. T. στήχ. 158. . . ξεθικ τε Μίνως.

Ἐγγέωρος βασιλλεὺς Διὸς μεγάλου ὀχοιστής.

Μυθολογεῖται γάρ Μίνως παρὰ τῷ πατρὶ Διὸς δηλαδὴ ἐννεατίκας ἀρικνεῖσθαι πάθειαν θυσίαν, ὃς φησίν αὐτῷν ὁ σχολιαστής. — 12. Ὁ λόγος ἀπορ.) Η ἱστορικὴ δηλαδὴ φήμη· οὐ λέγει αὐτούς μαθ. καὶ δηλ. τούτου τοῦ θεοῦ τοῦ Διὸς.

τὸν νόμον² καὶ τὸ ποιεῖν διφελος· Οὐδέγνως δὲ, διὰ τὴν τοῦ γένους
κοινωνίαν Θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις³ Φίλιος δὲ καὶ Ἐπαιρεῖος, ἐπει-
πάντας ἀνθρώπους ξυνάγει, καὶ βιβύλεται εἶναι ἀλλήλοις φίλους,
ἐχθρὸν δὲ τὴν πολέμιον μηδένα. Ἰκέσιος δὲ ὡς ὅν επήκοος τε καὶ
ἴλεως τοῖς δεομένοις Φύξιος δὲ, διὰ τὴν τῶν κακῶν ἀπόφευξιν⁴
Ξένιος δὲ ὅτι καὶ τοῦτο ἀργῆ φίλιας, μηδὲ τῶν ξένων ἀμελεῖν,
μηδὲ ἀλλήτριου ήγεισθαι υἱούντας ἀνθρώπου. Κτήσιος δὲ καὶ Ἐπι-
κάρπιος, ἀτε τῶν καρπῶν αἰτίος, καὶ δοτήρ πλεύτου καὶ κτήσε-
ως, οὐ πεγίας, σύνδεσμοιοις. Ως εὔθυς⁵ ἀπόστας ταῦτας δέουν ἐγ-
γενέσθαι τὰς μυνάμεις, τῇ τοῦ βασιλέως δυνάμει τε καὶ ηλήσει.

¶ 13. Καλὸν οὖν εἰπεῖν ὑπέρ τῶν ὅλων τῆς διοικήσεως ὃποῖς γε τὸ κύριον,² ὡς οὖν αὐτό τε τὸ εὑδαινοῦ³ καὶ σῶφρον ἀεὶ δικηποροεύηται τὸν ἀπειρον⁴ αἰῶνα, συνεχῶς ἐν ἀπείροις περιόδοις, μετὰ ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ δαιμονος ὄμοιώς,⁵ καὶ προνοίας, καὶ ἀρχῆς τῆς δικαιοτάτης τε καὶ ἀριστης, ἥμας τε ὄμοιος παρέγγειλι,⁶ κατὰ φύσιν κοινὴν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἡμετέραν, ὃ ἐνισθεῖται καὶ νόμοις⁷ πεκτυμημένης; καὶ τῆς αὐτῆς μετέγουντας πολιτείας. Ἡ γένεται τοιοῦτον καὶ φυλάξτων, καὶ μηδὲν ἐνσυτίου πράττων, νόμιμος καὶ θεοφιλός καὶ κόσμιος.⁹ ὁ δὲ ταράττων, δισούς ἐφ' ἔσυτῷ,¹⁰ καὶ παραβολίνων καὶ ἀγνοῶν, ἀνομος καὶ ἀκοσμος, ὄμοιός μὲν ἴδιατης, ὄμοιός δὲ ἄλλοις ὀνομαζόμενος.¹¹ πολὺ δὲ μεῖζων καὶ φανερωτέρας πᾶσιν, ἡ παρὰ τοῦ ἄρχοντος πληρυμέλεια.

¶ 14. "Ωσπερ οὖν ἔσοιστε ραχηγοί τε καὶ ἄρχοντες στρατοπέδων
καὶ πόλεων καὶ ἐθνῶν, διστάσθι τὸν σὸν μάλιστα μιμῆται τρέ-

§ 12, 2. Κατὰ τὸν νόμον.) "Εἶταν ἡ Κα-
τὰ ἀντὶ τῆς Διὰ ὡς ἐκ τῶν λοιπῶν
δῆλον. — 3. Θεοῖς τε καὶ ἀνθρ.) Πατήσ-
γάρ λέγεται ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Η. Α'.
σιχ. 544. — 4. Ἀπόφευξ.) Ἐν γάρ
τοῖς κακοῖς πρὸς αὐτὸν καταφεύ-
γουσιν οἱ τολαιπωροῦντες. — 5. Ως
εὐθὺς.) Ταῦτα δηλοῦντει ὡνόμα-
σται ὁ Ζεὺς, ἀτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θε-
ῶν τε, ὡς σημεῖον ὅτι εὐθὺς ἐν τῇ τοῦ
βασιλέως δυνάμει καὶ κλήσει δέον ἐγγί-
γνεσθαι ταῦτας τὰς δυνάμεις.

§ 13, 2. Οποῖόν γε τὸ ἔντιμον.) Ο νοῦς· Εἰ-
πομένη πρώτου περὶ τῆς βασιλείας τοῦ
Διός ὅποιόν γε δηλονότι εἴστι τὸ πᾶν οὐ-
ἔχωμεν πρὸ ὄρθαι λιμῶν παραδειγμάτων βα-
σιλείας εὑδαικημον κατεσωρόσην, καὶ τὰ ἐ-
ξῆς· χινεῖ δὲ τούτοις τὸν ἀγαθὸν βασι-
λέα με μητὴν γενέσθαι τοῦ οὐρανοῦ βα-
σιλέως ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἀρχομένων. —

3. Ὡς ἀν αὐτό τε τὸ εὖδ.) Καὶ ὅν τινα
δηλ. τρόπου αὐτό τε τὸ εὔδαιμον, δηλ. ὁ
Ἡσίος. — 4. Τὸν ἄπειρ.) Κατὰ τὸν ἄπει.
— 5. Ὁμοίως.) Ἀγαθοῦ δηλ. ὁ γάρ δαί-
μων ἔστι μὲν ἀγαθὸς ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις.
κακὸς δὲ, ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις. — 6.
Παρέργητ.) Τὸ εὔδαιμον δηλ. ὁ Ήσίος, ὡς
ἀν παρέργηται ἡμᾶς ὅμοίους αὐτῷ, ὃν
ἔστιν ἡμῖν δυνατὸν ὄμοιωθῆναι αὐτῷ.
— 7. Καὶ νόμοις.) Τοῖς αὐτοῖς δηλαδὴ
ὅπερ ἐνυσεῖται ἐκ τοῦ προτεχοῦς. — 8.
Ηὐ) Πολιτεῖαν. — 9. Νόμ. καὶ Θεοφ. καὶ
κόσμο.) Ἔννοεῖται Ἐστί. — 10. "Οσον ἐ"
ἔκατ.) Καθ' ὃσον ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐ-
στί. — 11. Ἀρχῶν ὄνομ.) Ὁμοίως δὲ
καὶ ἐάν ὀνομάζηται ἀρχῶν ἀνθρώπων
γάρ καὶ ιδιώτης καὶ ἀρχῶν, σύμμαχοι δὲ
διεπείσουστι.

§ 14, 2. Ὁστις ἀγ.). Η σύνταξις ὁσπερ
οὐν ἔστις οὐ τῷ), ὅστις ἐπρεπή. Χτι.

πον, καὶ τοῖς σοῖς ἕθεσιν ὅμοιον αὐτὸν, ὡς δυνατὸν, φαίνοται παρέχων, οὗτος ἀν εἴη σοὶ πάντων ἐταιρότατος καὶ προσφιλέστατος· εἰ δέ τις ἐναντίος καὶ ἀνόμοιος γίγνοιτο, δικαίως ἀν τυγχάνοι μέμψεώς τε καὶ ἀτιμίας,, καὶ αὐτῆς τε τῆς ἀρχῆς ταχὺ παύθεις,³ παροχχωρήσειν ἑτέροις ἀμείνοσι τε καὶ ἄμεινον δυναμένοις διεικεῖν· οὗτοι δὴ καὶ τῶν βασιλέων, ἃτε οἶμαι παρὰ τοῦ Διὸς ἔχοντων τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιτροπὴν, ὃς μὲν ἀν πρὸς ἐκεῖνον⁴ βλέπων, πρὸς τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν τε καὶ Σεσμὸν κοσμητὸν καὶ ἀρχὴν δικαίωσατε καὶ καλῶς, ἀγαθῆς τυγχάνει μοίρας, καὶ τέλους εὐτυχοῦν. **Ο**ς δ' ἀν παραστῇ καὶ ἀτιμάσῃ τὸν ἐπιτρέψαντα ἢ δόντα τὴν διωρεάν ταύτην, οὐδέν τοι πάνυτο τῶν ἀπὸ τῆς πολλῆς ἐξουσίας καὶ δύναμεως, ἢ τοσοῦτον μόνου, σσον φανερὸς πᾶσι γενέσθαι τοῖς καθ' αὐτὸν καὶ τοῖς ὑστερού, πουρὸς καὶ ἀκόλαστος ὡς, τὸν μυθευόμενον Φαέθοντος ἀναπληρώσας πότε μοι.⁵ ἀτείσχυον καὶ θεῖον παρὰ μοίραν⁶ ἐπιθάς ἀρμάτος, οὐχ ἴκανος ἀντίγνωσκε. Λέγει δὲ καὶ Ουηρος, ὡδέ πως.⁷

Ος μὲν ἀπηνὴς αὐτὸς ἔη⁸ καὶ ἀπηνέα⁹ εἰδῆ,

Τῷ δὲ¹⁰ καταρῶνται πάντες θροτοί, ἀλλαγὴ¹¹ ὑπίσσω¹²

Ζωῶ, αὐτὰρ τεθνεῶτι γέρε¹³ ἐφεβιώνται¹⁴ ἀπαντες.

Ος δ' ἀν ἀμύμων αὐτὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῆ,

Τοῦ μέντοι¹⁵ κλέους εὔρù, διὰ ξεῖνοι¹⁶ φορέουσι¹⁷

Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ δὲ μεν¹⁸ ἐσθλὸν θειπον.¹⁹

§ 15. Τὸ μὲν σῦν² ἐμὸν, ἔπειρος ἔφην, ἔδιστ³ ἀν καὶ προθυμότατα τοῦτον εἴποιμ⁴ ἀν τὸν λόγον, τὸν ὑπέρ τοῦ Διὸς, καὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως. Επεὶ δὲ πλεῖστον ἐστι⁵ παντὸς τοῦ καιροῦ τοῦ παρόντος, καὶ δεόμενον ἀποδεῖξεν ἀνριβεστέρων, αὖθις ποτὲ ίσως

— 3. Παυθείσ.) Ἄπο τοῦ δηλαδή. — 4. Πρὸς ἔκεινον.) Τὸν Δίκα δηλαδή. — 5. Πότμον.) Ἄπο γὰρ τοῦ Διὸς ἔκεσχυνθη ὁ Φαέθων· ἐπιθάς γὰρ τοῦ τοῦ πατρὸς ἥλιου ἀρμάτος, καὶ μὴ καὶ ὁ διοικήσας αὐτὸν, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἄνω ποτὲ δὲ κάτω παρὰ πολὺ φερόμενος, καὶ πλεῖστα τῆς γῆς κατακαύσας μέρη, κερκυνώθεις ὑπὸ Διὸς, ἔπεισεν ἀπὸ τοῦ ἀρμάτος ἐπὶ Ἡριδανὸν ποταμὸν καὶ ἀπεπνήγη. Λουκιαν. Θεῶν διάλ. Ζεὺς, καὶ Ἡλιος. — 6. Παρὰ μοι(ρ.) Παρὰ τὸ προσῆκον. — 7. Ὁδέ πως.) Εὐ Οδύσ. Τ. 51χ. 330. — 8. Ἔγ.) Ἀντὶ γ. Ιωνικόν. — 9. Ἀπηνέα.) Ἀντὶ ἀπηνῆ Ιων. — 10. Τῷ δέ.) Ἀντὶ Τούτων· ἀττεκῶν· τὰ γὰρ ἄρθρα ἀντὶ δειπτικῶν ἀντωνυμιῶν ἀττικῶν λαμβάνεται. — 11. Ἀλγε.) Ιωνικ. ἄλγη. — 12. Ὁπίστω.) Δύο ταῦτα καὶ μέτραν. — 13. Ἐφεβιώνται.) Ἀντὶ

Εφεβιώνται. — 14. Τοῦ μέντοι.) Ἀντὶ Τούτου μέντοι. — 15. Ξεῖνοι) Ιωνικ. ἀντὶ Ξεῖνοι. — 16. Φορέουσι) Ἀντὶ Φερουσιν. οἵτοι οἱ ξένοι πανταχοῦ διαρημέζουσιν αὐτοῦ τὴν ἀγαθότητα. — 17. Μεν.) Ποιητικὸν ἀντὶ αὐτὸν, αὐτήν, αὐτό. — 18. Ἐειπον.) Ἀντὶ Εἶπον, κατὰ προσθήκην τοῦ ε ποιητικῶς.

§ 15. 2. Τὸ μὲν οὖν.)¹ Επανάληψις τοῦ διεν παρεξέβη· κατὰ τὸν § 11, 2. Ἐγὼ μὲν οὖν κτλ. ἐστὶ δὲ κατ' ἔιλειψιν τῆς Κατά· ητοι κατὰ τὸ ἐμόν· καθ' ὃσου δηλαδή, ἀνήκει ἐμοί· ὅπερ καὶ ποδέρου ἔρην, ἐγὼ οὐδιστ² ἐποιμ³ ἀν· ἔνθα ὁ Ανδρὶς λαμβανόμενος· Ἀπτικὸν ἐμφαίνει· διωματικά πλεονασμὸν τοῦ ἔθος κειμένου. — 3. Πλεῖστον ἐστι.) Τοῦτο δηλαδή· το εἰπεῖν τὸν ὑπέρ τοῦ Διὸς κατῆντος φύσεως λόγου, ἐστι δὲ τὸ πλεῖστον μητὶ πλέον,

γένοιται σχολή διελθεῖν αὐτόν.⁴ Εἰ δὲ ἄρα μῆνιν τινὰ ἔθελοις ἀκοῦσαι, μᾶλλον δὲ ὑγῆ καὶ ιερὸν λόγου, συγκρατεῖ μῆνα λεγόμενον, τυχὸν οὐκ ἀτοπός σοι φανίσεται, νῦν τε καὶ ὅστερον ἐνθυμουμένω κατὰ σαυτὸν,⁵ οὐ ἐγώ ποτε ἔκουσα γυναικὸς Ἡλείας, ή Ἀρκαδίας ὑπέρ Ήρακλέους διηγουμένης. Ός γάρ ἔτυχον⁶ ἐν τῇ φυγῇ ποτε ἀλώμενος, καὶ πολλὴν γε χάριν οἷδα τοῖς θεοῖς, οἵτις με οὐκ εἶχεν θεατὴν γενέσθαι πολλῶν καὶ ἀδίκων πραγμάτων.⁸ Επῆσιν γοῦν⁹ ὡς ἐμμένειν πλείστην γῆν ἐν ἀγύρτου συγκρατεῖ καὶ στολῇ, τῷδε μὲν παρ' Ἑλληνας, τοῦτο δὲ¹⁰ παρὰ Βαρβάρους,

Αἰτίων 11 ἀκόλους, οὐκ ἀρας, οὐδὲ λέπτας.

Καὶ δὴ ποτὲ ἀφικόμενος εἰς Πελοπόννησον, ταῖς μὲν πόλεσιν οὐ πάχει προσήσω, περὶ δὲ τὴν χώραν διέτριβον, ἀτε πολλὴν ιστορίαν ἔχουσαν, νομέστι καὶ κυνηγέταις, γενναιοῖς τε καὶ ἀπλοῖς θεοῖς ἐπιμιγούμενος. Καὶ δὴ βαδίζων ὡς ἀρέτη Ήραίας εἰς Πηλαίαν παρὰ τὸν Ἀλφειόν,¹² μέχρι μέν τινος ἐπετύγχανον τῆς ὁδοῦ, μεταξὺ δὲ εἰς ὑλην τινὰ καὶ δυτικῶν ἐμπεπλένην, καὶ πλεῖστος ἀτακπούς ἐπὶ βουνολίοις ἀττα καὶ ποίησις φερούσας, οὐδενὶ συναντῶν, σὺδὲ δυνάμενος ἐρέσθαι,¹³ διημάρτανόν τε καὶ ἐπλανώμενον μετημορίᾳ¹⁴ σταθερᾶ.

§ 16. Ιδὼν οὖν ἐπὶ ὑψηλῷ τοι τῷ δρυῶν συστροφήν,² οἷον ἀλσους, ωχόμην ὡς ἀποψύμενος ἐντεῦθεν ὁδὸν τινὰ ή οἰκιαν. Καὶ καταλαμβάνω λιθους τέ τινας εἰκῇ ἔυγκειμένους,³ καὶ δέρματα ιερείων κρεμάμενα, καὶ ῥόπαλα καὶ βακτροῖς, νομέων τινῶν ἀναθήματα, ὡς ἐφαίνετο. Ολίγον δὲ ἀπωτέρω, καθημένην γυναικαν ἴσχυραν καὶ μεγάλην, τῇ δὲ ἡλικίᾳ πρεσβύτερην, τὰ μὲν ἀλλα⁴ ἀγροτικού στολὴν ἔχουσαν, πλοκάμους δὲ τινας πολιούς καθεῖτο. Ταῦτην ἔκαστα ἀνηρώτων. Ή δὲ πάγια πράξις καὶ φιλορρόγυας, διορίζουσα τῇ φυγῇ, τόν τε τόπον ἔργοντεν, ὡς Ἰερὸς Ηρακλέους εἴη,⁵ καὶ περὶ ἔσχατης, οἵτις παιδίς ἔγει παιψέντα, καὶ

— 4. Αὗτόν.) τὸν ὑπέρ τοῦ Διός καὶ τῆς τοῦ, καὶ παρ' Ἑλλησι καὶ παρὰ Βαρβάρος εἰς λόγοι. — 5. Ἐνθυμουμένω κατὰ ροις. — 11. Αἰτίων.) Ὁμηρ. Οδύσσ. Ρ. σαυτ.) Ὅταν δηλαδὴ καθ' ἔσχατον γενότοτε τοι τοῦ λόγου τοῦτον. — 6. Ός γάρ ἔτυχον⁶ μενος λογίζει τὸν λόγον τοῦτον. — 7. Ἐν τῇ φυγῇ.) Τὸν πάτητον τοῦ Διομετικοῦ φυγαδευθεῖς, ὡς Φάτιος. — 8. Πραγμάτων) Τῶν πάτητον Διομετικοῦ πραγμάτων. — 9. Εἰπήσιν γοῦν.) Ο γοῦν κατασκευασταῖς ἀντὶ τοῦ γάρ. — 10. Τοῦτο μέν. . . τοῦτο δέ.) Ιδιωματικοῦ Εληνος λόγον περιττῶς κείμενα ἔτι γάρ ἀντὶ αἰτιατικὴν ἔξενεγκάπτει γέγονται τὸ ἀ-

— 13. Ερετίαι.) Ερωτᾶν τινας, ὅπως ὁ γάρ της με ἀποπλανώμενος. — 14. Μετεμβρ.) Ἐλλειψιν ἔχει τῆς Εν.

§ 16, 2. Δρυῶν συστροφή.) Εστι δὲ δρυῶν συστροφή, δταν δρῦς πεποιημέναι περιέχωτι τι χωρίον γυμνὸν, οἶνον γῆτον. — 3. Εἰκῇ ἔυγκειμ.) Απλῶς οὐκ ἔν καλλιει καὶ τίχυη οὐδὲ μετ' ἐπιμελεῖται. — 4. Τὰ μὲν ἄλλα.) Κατὰ τὰ ἄλλα. — 5. Ως ιερὸς . . . εἴη.) Τὸ μέν, τόπον, κατ'

πολλάκις αὐτὴν νέμοι τὰ προσέχαται, ἔχεν δὲ μαντικήν, ἐκ μητρὸς θεῶντας διδούσεντα, γρῆσθαι δὲ αὐτῇ τοὺς τε νομέας πάντας τοὺς πλησίους, καὶ τοὺς γεννόγενους ὑπὲρ καρπῶν καὶ βοσκημάτων γενέσεως καὶ σωτηρίας. Καὶ σὺ δὲ ἐπειδὴ ἐλήλυθας, ἔψη, σὺν ἄνευ θείας τύγης εἰς τὸν δε τὸν τόπου, σὺν ἐάσω σε ἀπελθεῖν μάτην.

¶ 17. Καὶ μετὰ τοῦτο δὴ προσλέγειν, ὅτι ὁ πολὺς χρόνος ἔτοι-
το² μοι τῆς ἄλητος καὶ τῆς ταλαιπωρίας, οὔτε σοὶ εἶτε, οὔτε
τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις.³ Ταῦτα δὲ ἔλεγεν, καὶ ωσπερ οἱ πολλοὶ⁴
τῶν λεγομένων εὐθέων⁴ θύμοῖσιν καὶ γυναικῶν, ἀσθμαῖσιντα καὶ
περιδινοῦσι τὴν κεφαλήν, καὶ παιρωμένη θειὸν ἐμβλέπειν, ἀλ-
λὰ πάνυ ἐγκρατῶν, καὶ σωρόσνια. Συμβιλεῖς δὲ, ἔψη, ποτὲ ἀν-
δρὶ τε κατερρῆ, δὲ πλείστης ἀρχοντι χώρας, καὶ ἀνθρώποιν τούτῳ
μή ποτε σκυνθῆσθαι εἰπεῖν τόνδε τὸν μῆνον, εἰ καὶ σου καταφρογεῖν
τίνεις μέλλοιεν, ὡς ἀδελέσγει καὶ πλόντος. Οἱ γάρ ἀνθρώπων
λόγοι, καὶ τὰ πάντα σορτίσματα, οὐδενὸς ἀξία πρὸς τὴν παρὸ-
τένην θεῶν ἐπίπνοιαν, καὶ φήμην. "Οσοι γάρ ποτε σοροὶ καὶ ἀληθεῖς
καὶ ἀνθρώπους λόγοι περὶ θεῶν τε καὶ τοῦ ξύμπαχτος, καὶ σημε-
νίαις ποτὲ βιουλήσεως καὶ τύχης ἐν φυγῇ ποτε⁶ ἀνθρώπων ἐγέ-
ννηστο, ὡς ἔστι μαθεῖν διὰ τῶν πρώτων μαντικῶν τε καὶ θείων ἀγ-
δρῶν. Οἷον ἐν Θράκῃ τινὰ λέγουσιν Ὁρφέα γενέσθαι Μουσῶνιὸν,
ἄλλον δὲ ποιησάντα⁷ ἐν ὅρει τωὶ τῆς Βοιωτίας αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν
Μουσῶν. "Οσοι δὲ σημεῖαι μαργαρίτας κατοχῆς καὶ ἐπιπνοεῖς λόγους
τοὺς ὡς ἀληθεῖς παρ' αὐτῶν ἐκδύμασαν εἰς τὸν βίον, ἀτόπους καὶ
πονηρούς.⁸ Διόπερ δὴ ἀκούεις τοῦτον τοῦ μῆνου σφέδρα ἐγρηγο-
ρώστε καὶ τὸν νοῦν προσέχων, ἵπος διαμνημονεύσας ἀπαγγεῖλητε

παρέμφατον ἐπιφέρεσθαι, οὐ ἐκ πρώτου
εἴη ή, τόπου, αἰτιατική, ὁ δὲ, ὡς περ
θελαθόμενος, ἀνδικούς τοῦ ἀπαρεμφά-
τον ἐποιήσατο, καταλεπόντης αἰτιατικὴν
ἀνανταπόδοσιν· σύγηρες δὲ τοῦτο τοῖς
Ελλησι. — 6. Ἐχειν.) Ἐπειταῖς τὸ θεωριον
οχῆματοῦ λόγου ἐίτε τῆς; ἀναλύσεως τῶν
ἀπαρεμφάτων εἰς τὸ ἔντονον μετέβαλε-
τὸ γέροντος, ἔχει ἀπὸ κοινοῦ ἐννοούμε-
νος τὸ, ἕρρακεν, θρεύεις αρτίταται. — 7.
Ἐκ μητρὸς Σ.) Ή Ρέκ ἐτνιν αὐτῇ τέξα-
σα τὸν Δίκ, Ποσειδῶνα, καὶ Πλούτωνα
τὸν Ζεὺς μὲν οὐρανοῦ δεσπόζει, Ποσειδῶν
δε θαλάσσης· καὶ Πλούτων ὄδου. — 8.
Καὶ σὺ δὲ ἐπει.) Ἀντὶ Ἐπει δὲ καὶ σὺ
Δημητρία.

§ 17, 2.^ο Οτι . . . έσσεται.) Πρὸς εὐκτικόν
απὸ παρεληλυθότος γέρ. — 3. Τοῖς ἀλ-
λοις ἀνθ.) Οσοι ἐγλωνότει διὰ τὴν τῶν
βετυλέων ἀλώνται ἀταργαλίζου ἐλεύσε.

ταὶ γὰρ μετὰ μικρὸν, ὡς εἰ ἔλεγε, βα-
σιλεὺς δίκαιος καὶ ἐπιεικῆς πρὸς δὲ
τὸν Τροικὸν πάντα ταῦτα ἀναρρέπεται.
— 4. Ἐσθίων.) Ἔνθουσιώντων, Σεοῖς κα-
τεγραμένων, ὡς κερ. ἀ. εἰρηται, οἵτινες
εἰπὼν οἱ ἑνθεοι. — 5. Καρταζῷ) Περὶ τοῦ
Τροικοῦ αὐτίττεται. — 6. Ἐν ψυχῇ πο-
τε) Διὸς τοῦ ποτὲ λεγόμενου, Ἀττικὸν
ἔσκεται κατὰ τὸν ἄν, τοῦ ἐιδὲ περιττοῦ
ἔντος, κατ' ἔμφασιν ἐξ προστιθεμένου.
— 7. Ἄλλων δὲ ποιμ.) Περὶ τοῦ Ηπιό-
δου λέγεται ταῦτα, φυσικῶς ἀλλὰ καὶ ὁ
Λυρικὸς Πίνδαρος ἐκ τῆς Βοιωτίας ἔν. —
8. Ἀτόπους καὶ πον.) Ἔννοεῖται πόδες
τὸ πλήρες τοῦ νοῦ· λόγους ἐκόμισκαν· οὐ δὲ
νοῦς ἀπαξ· οἱ σοροὶ καὶ ἀλτηζῆτες λόγοι
περὶ Σεῶν καὶ τοῦ ξύμπαντος θείκ Σου-
λῆντος καὶ τύχη ἐν τῇ ψυχῇ ἐγίνοντο· οἱ
δὲ ἄνευ ταῦτας εἰς τὸν Βίον τούτον λό-
γους κομίσαντες, ἀτέπονε· καὶ πρωτεροῦς

πρὸς ἐκεῖνον, ὃ φημί σε συμβαλεῖν. Ἐστι δέ⁹ περὶ τοῦδε τοῦ θεοῦ,¹⁰ παρ' ᾧ νῦν ἐσμέν.

§ 18. Ή μὲν γάρ,² ὡς πάντες λέγουσι, Διὸς υἱὸς ἐξ Ἀλκυόνης, βασιλεὺς δὲ οὐ μόνον Ἀργούς, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπόστολος. Τοῦτο δὲ οἱ πολλοὶ οὐκ ἴστων, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἀπεθήμει στρατευόμενος καὶ φυλάκτων τὴν ἀρχήν. Οἱ δέ Εὐρυσθέα φασὶ βασιλεύειν τότε, ὃς ἦν πάντων φιλοπενώτατος, καὶ πολὺ κρείττων τῶν ἔκει.³ Ταῦτα δὴ λέγεται μάζην ὑπὸ των.⁴ Ἐκεῖνος δέ⁵ οὐ μόνος τῆς Ἑλλάδος ἢν βασιλεὺς, ἀλλ' ἀπὸ ἀνισχυροτερούς ἡλίου μέχρι δυομένου, πάσης ἥρχε γῆς, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπάντων, παρ' οἷς⁶ ιερά ἐστιν Ἡρακλέους. Ήν δὲ καὶ πεπαιδευμένος ἀπλῶς, οὐ πελύτροπος, οὐδὲ περιττὸς σφρίσματι καὶ πανυργήμασιν ἀνθρώπων κακοδικίαν. Λέγουσι καὶ ταῦτα περὶ Ἡρακλέους, ὡς γυμνὸς γῆς, μόνου ἔχων λεοντῖν καὶ ῥόπαλον. Ταῦτα δὲ εὗτα λέγουσιν, ὅτι ἐκεῖνος⁷ οὔτε χρυσίου, οὔτε ἀργύριου, οὔτε ἐπιθῆτα περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο,⁸ ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἐνόμιζε τοῦ μηδενὸς ἄξια, πλὴν ὅσου δεῦναι καὶ χαρίσασθαι. Πολλοῖς γοῦν οὐ μόνοι χρήματα ἀπειρα καὶ γῆν καὶ ἀγέλας ἵππων καὶ βοῶν, ἀλλὰ βασιλείας καὶ πόλεις ὅλας ἐδωρήσατο. Ἐπίστενε γάρ αὐτοῦ πάντα εἶναι, καὶ οὐδὲν ἀλλότριον. Προσγενέσθαι δέ⁹ τοῖς δοθεῖσι τὴν εὑνοιαν τῶν λαβόντων. Οὐ τοίνυν οὐδὲ ἐκεῖνο ἀληθές φασιν, ὅτι δὴ παρήει μόνος ἀνευ στρατιᾶς. Οὐ γάρ δυνατὸν πόλεις τε ἐξαιρεῖν, καὶ τυράννους ἀνθρώπους καταλύειν, καὶ πᾶσι πανταχοῦ προστάττειν χωρὶς δυνάμεως. Ότι δὲ αὐτούργος ἢν καὶ τῇ ψυχῇ πρόσθυμος, καὶ τὸ σῶμα ἱκανὸς, καὶ πάντων μάλιστα ἐπόνει, μόνον αὐτὸν ἔρχεται βαθύτερον, καὶ ταράττειν ἀπαντα δσα βούλοιτο.

§ 19. Καὶ μήν δγε πατήρ² αὐτοῦ πολλὴν ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο, ὄρμάς τε ἀγαθὰς ἐπιπέμπων, καὶ εἰς ὄμιλος ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀγων. Ἐσήμηνε³ δὲ καὶ δι' οἰωνῶν, καὶ δι' ἐμπύρων, καὶ διὰ

λόγους ἐκδημισαν. — 9. Ἐστι δέ.) Ὁ μῦθος δηλ. — 10. Περὶ τοῦ θεοῦ.) Τοῦ Ἡρακλέους δηλ.

§ 18, 2. Ή μὲν γάρ.) Ὁ Ἡρακλῆς δηλ. — 3. Τῶν Ἐκεῖ.) Τῶν ἐν Ἀργει δηλ. — 4. Ὅπο των.) Ἀντὶ ὑπό τινων ὅσοι δηλοῦνται τὸ ἀληθὲς ἀγνοῦσι τὸ δὲ Τῶν ἀνευ τόνου ἀντὶ ἀκορίστου λαμβάνεται, ὡσπερ καὶ τὰ λοιπὰ ἀρθρα. — 5. Ἐκεῖνος δέ.) Ὁ Ἡρακλῆς. — 6. Παρ' οἷς) Περὶ τῶν ιερῶν τούτων ἐπίθιτος Ἀριεν. Ἀγάθ. Αἰλεξ. Β. ις'. — 7. Οτι ἐκεῖν.) Τὸ Ὅτι ἀντὶ τοῦ Ἐπειδή. — 8. Περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτ.) Προετίμα φράσις καὶ ιδίωμα Ἐλληνος λόγου. — 9. Προσγενέσθαι δέ.) Προσγε-

νέσθαι δὲ αὐτῷ τὴν εὕνοιαν τῶν λαβόντων πρὸς τοῖς δοθεῖσιν. οὔτως ἔχειν δοκεῖ τὸ πλήρες. Η γοῦν πρὸς τῷ αὐτοῦ εἶναι τὰ δοθέντα προσγενέσθαι επίστευσε τούτοις καὶ τὴν τῶν λαβόντων εὕνοιαν. Εὗτω δὲ καὶ πρὸς τὴν λέξιν καταλληλότερος ὁ νοῦς γίνεται.

§ 19. 2. Οὐε πατ.) Ὁ Ζεὺς δηλ. — 3. Ἐπειδή.) Ὁ πατήρ αὐτοῦ Ζεύς καὶ ὁ μὲν οἰωνισμὸς εἰς ὄρνιθος ποτίς ἀνήκει, τὰ δὲ ἐμπύρων εἰς τὰ ιερά, καὶ τὰ καιόμενα ιερεῖς. Σοῦτο. Εστι δὲ ἐν τούτοις σημεῖα ἀποδεσμευμένα. Σημεῖο δοῦν μετά τινος διατάξεως ὡς εἰκῆσι εἰς ὃν λέγει Ἀριεν. Εἰρην. σιχ. 1026.

πάσις μαντικῆς ἐναπέτα. Ἐπειδὴ δὲ ἐώρα βουλόμενον ἀρχειν ἔσυτού, οὐ τῶν ἡπονοῶν, οὐδὲ τῶν πλεονεξίων ἐπιθυμοῦντα, ὃν ἔνεκεν οἱ πολλοὶ πλούτου ἐρῶσιν, ἀλλ' ὡς ἀν δύνηται πλεῖστα καὶ πλειστους εὖ ποιεῖν, ἐπιστάμενος αὐτοῦ γενναῖσιν οὖσσιν τὴν φύσιν· δμως δὲ ὑπονοῶν ὅσου τοῦ ἐν αὐτῷ βιντόν, καὶ διτι πολλὰ παραδείγματα ἐν ἀνθρώποις παραβάτη τρυφῆς καὶ ἀκολασίας, καὶ πολλοὶ παρατρέπουσιν ἀκούτας τὸν περιλογιμένον ὄρθως, ἔξω τῆς αὐτοῦ φύσεως ταῖς καὶ γνώμης. Ταῦτα λογιζόμενος,⁴ Ἐρμῆν ἐπεμψε, κελεύσας δὲ δεῖ ποιεῖν.

§ 20. Ο δέ,² ἀρχόμενος εἰς Νίβας, ἐνθα νέος ὃν ἐπρέφετο Ἡρακλῆς, ἐρράκετε τε, νέος εἴη, καὶ παρὰ του³ πεμψθείς. Καὶ σύγει λαβῶν αὐτὸν, ἀφράτου καὶ σίδητον ἀνθρώποις ὁδὸν, ἕως ἦλθεν ἐπὶ τινας ὑπεροχήν ἔρους περιφανῆ καὶ σφόδρα ὑψηλήν, τὰ δὲ ἔξωθεν, θειγάντας ἀπόταμου κρημνοῖς ὄρθιοις, καὶ βαθεῖα φάραγγι, ποταμοῦ κύκλῳ περιβόέσυτος πολὺν ψύχον τε καὶ τῆχον ἀναδιδόντος, ὡς τοῖς κάτωθεν ἀναστέπουσι μίαν ὄρασθαι τὴν ἀνω κορυφὴν, τὸ δὲ ἀληθές, τοῦ διδύμος⁴ μιᾶς ρίζης, καὶ πολὺ γε ἀλλήλων διεστήκεσσαν.⁵ Ενκλείτο δὲ αὐτῶν, ἡ μὲν βασιλειώς⁶ ἄκρα, ιερὸς Διὸς βασιλέως· ἡ δὲ ἐτέρα τυραννική, Τυφῶνος ἐπώνυμος. Δύο δὲ εἶχον ἔξωθεν ἐφόδους εἰς αὐτὰς ἐκατέρα· ἡ μὲν βασιλειώς, ἀσφαλῆς καὶ πλατεῖα, ὡς ἀκινδύνως τε καὶ ἀπταίστως δι' αὐτῆς εἰσεντι εἰρήτης ἀρμάτος ἐλαύνοντα· εἴ τω⁷ δεδομένον εἴη παρὰ τοῦ μεγίστου θεῶν· ἡ δὲ ἐτέρα στεγήν τε καὶ σκελιάν, καὶ βίσιον,⁸ ὡς τοὺς πλειστους πειρωμένους αὐτῆς, σίχεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν καὶ τοῦ ρεύματος, ἀπε σίμαι παρὰ δίκην λόντας. Φαίνεται μὲν εὖ ὅπερ ἔφη τοῖς πολλοῖς, ἀπε ὄρῶσι μακρόθεν,⁹ ἀμφα μία τε καὶ ἐν ταύτῳ σχεδὸν, ὑπερέχει δὲ ἡ βασιλειος κορυφὴ

Οὕκουν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι;
Ἐνθα ὁ σχελιαστής οἱ ἀπὸ πυρὸς μαντεύμενοι, τὰ φρύγανα ὑποτιθέσιν εἰς τὸ ἔξαφαι κατ' ἐπιστήμην τὴν ἐκυτῶν.
— 4. Ταῦτα λογιζόμ.) Ἐπανάληψις τοῦ, ἐπειδὴ δὲ ἐώρα, καὶ τοῦ, ὑπονοῶν. ἀποδίδοται γάρ πρὸς τὸ, Ἐρμῆν ἐπεμψ. — 5. Κελεύσας.) Αὐτῷ ποιεῖν ἐκεῖνα, ἀ δεῖ ποιεῖν.

§ 20. 2. Ο δέ.) Ἐρμῆς. — 3. Καὶ παρὰ του.) Καὶ παρὰ τίνος; τὰ γάρ ἄρθρα καὶ ἀντὶ ἐρωτημάτων λαμβάνονται.
— 4. Διδύμος.) Η κορυφὴ δηλ. — 5. Διεστήκεσσα.) Αἱ κορυφαὶ δηλούνται ἀποδίδοται δὲ εἰς τὸ διδύμος κατὰ τὸ ἡμιαινόμενον ἀτεραρθρίμως· τὸ δὲ Διε-

στήκεσσαν Ἀττικὴν ἀντὶ διεστήκεσσαν. — 6. Η μὲν βασιλ.) Κορυφὴ εἶχε τὴν ἔροδον εἰς ἑαυτὴν ἔξωθεν ἀσφαλῆ καὶ πλατεῖαν, ὥστε ἀκενδ. — 7. Εἰτώ.) Εἴ τινε τὰ γάρ ἄρθρα ἀποβάλλοντα τὸν τόνον ἀντὶ ἀστριστῶν λαμβάνονται. — 8. Καὶ βίσιον.) Αττικῶς ἀντὶ τοῦ βισίου. — 9. Ατε δρῶσι μακρ.) Μεταφορικῶτερον ὁ λόγος χωρεῖ ἀποτελεῖται γάρ πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους ἐξ ἀμαθίας διεστῶν καὶ διακρίνειν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τῆς τυραννίας, οὓς καὶ ἀνοήτους παρακατιών λέγει δει τούς ἐστιν ἀρχὴ ὑπὸ νόρδον τὸν ἀρχοντα ἔχουσα· ἡ δὲ δεσπότεια ἀπόλυτος, καὶ ἐπὶ τῷ δεσπότῃ τὰ πάντα ὑποχωροῦσι, καὶ φ μόνον ἀνόμος τὸ βούλημα. —

τοσοῦτον, ὃς τε ἐκεῖνη μὲν ἐπάνω τῶν νεφῶν ἔστιν, ἐν αὐτῷ τῷ τε καθαρῷ καὶ αἰθερίῳ ἀέρι¹⁰ ἡ δὲ ἐτέρος πολὺ κατωτέρω, περὶ αὐτὴν μάλιστα τὴν τῶν νεφῶν συστραφήν, σκοτεινή καὶ σύγλωσση.

§ 21. "Αγῶν σὸν ἐκεῖσε Ήρμῆς, ἐπέδειξε τὴν φύσιν τοῦ χαιρίου. Τοῦτο δὲ ἦν Ἡρακλέους, ἃς νέου καὶ φιλοτίμου, προθυμουμένου θεάσασθαι τὰ ἔνδον. Οὐκοῦν ἔπειτα, φησίν,² ἵνα καὶ σαρῶς ἴδης τὴν διαφορὰν τῶν ἄλλων, ἀλλαχθέντε³ τοὺς ἀνοίκους. Ἐπεδείκνυεν σὸν αὐτῷ πρῶτου ἐπὶ τῆς μετόπους κορυφῆς καθημένην ἐν Ήρώῃ λαμπρῷ γυναικαῖναι εὐειδῆ, καὶ μεγάλην, ἐπιθήτη λευκῇ κεκοσμημένην, σκῆπτρον ἔχουσαν οὐ χρυσοῦν, σὺδὲ ἀργυροῦν, ἀλλὰ ἐτέρος φύσεως καθαρᾶς καὶ πολὺ λαμπροτέρας, ὅποιαν μάλιστα⁴ τὴν Ἡρώη γράφουσι. Τὸ δέ πρόσωπον, φαιδρὸν ὄμοι καὶ σεμνόν, ὡς τοὺς μὲν ἀγκιστούς ἀπαντάς θαρρεῖν δρῶντας, κακῶν δὲ μηδένα δύνασθαι προστίθεν, μὴ μᾶλλον ἢ τὸν ἀσθενή τὴν ἔψιν ἀνακρίλεψι τρόπος τὸν τὴν ἡλίου κύκλον. Καθεστηκός δὲ καὶ δύοισι αὐτῇ τὸ εἶδος ὁρατόθει, καὶ τὸ βλέψυμα οὐ μετατρεπόμενον. Πολλοῖς δὲ εὐφημίαν τε καὶ ἡσυχίαν ἀπέργουσιν κατέχειν τὸν τόπον, εἴναι δὲ ἀπαντά μεττὰ καρπῶν τε καὶ ζώων εὐθυγούντων⁵ ἀπὸ παντὸς γένους· παρὴν δὲ καὶ χρυσὸς αὐτόνι τοπλετος σετωρευμένος, καὶ ἀργυρος, καὶ χαλκός, καὶ σιδηρος. Οὐ μὴν ἐκεῖνη γε σύζεντος χρυσῷ προσείχεν, σὺδὲ ἐτέροπετο, ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς καρποῖς τε καὶ ζώοις.

§ 22. Ιδὼν δὲν αὐτὴν ὁ Ἡρακλῆς ἥδεσθη τε, καὶ ἡρυθρίασε, τιμῶν καὶ σεοῖςμενος, ὡς δια δύστοις ταῖς μητέρας γενναῖσιν. Καὶ εἶρετο, τις ἐστι Νεῶν, τὸν Ἡρμῆν ὁ δὲ εἶπεν· Αὗτη σοι μακαρία δοκίμων Βασιλείας Διὸς βασιλέως ἔκγονος. Οὐ δὲ Ἡρακλῆς ἐγάρη, καὶ ἐθάρρησε πρὸς αὐτήν. Καὶ αὖθις ἐπήρετο τὰς σὺν αὐτῇ γυναικας,² Τίνες εἰστιν, ἔφη, ὃς εὐσχήμοις καὶ μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ἀρρενωποί. Ηδες μὲν, ἔφη,⁶ οἱ προστατῶσαι γεογόνους τε καὶ προχούς, ἐκ δεξιῶν, καὶ καθηλιέντοι. Λίγη, πλειστῷ δὲ καὶ φανερωτάτῳ

10. Λιθορέως ἀερ.) Λιθρὸς λέγεται ἡ ὑπὲρ τῶν νεφῶν ἐκεῖνη ἔκτασις.

§ 21. 2. Φησίν.) Οἱ Ἡρμῆς. — 3. Ἀλυνθάν.) Τοὺς μακρόθεν ὄσσωντας, διπέρ ἐστι τὰ τε δίκαια καὶ τὰ ἄδικα τὰ μὲν τῆς βασιλείας, τὰ δὲ τῆς τυραννίας. — 4. Ὄποιαν μάλ.) Οὐ πρὸς τὸ σκῆπτρον ἐκ τοῦ ἐγγὺς, ἀλλ' εἰς τὴν γυναικαν ἢ ἀπόδεσσις. — 5. Εὐθυγούντων.) Ἀσθένων δηλαδή κακυταῦθεν τὸ εὐθυνία· ὃ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐπὶ παντὸς πρόγυματος λαμβάνεται.

§ 22. 2. Ἐπήρεστο τὰς γυν.) Δυσκαταμάθητος ἢ σύνταξις αὕτη, καὶ σελοικο-

ρωνής προσενεγκόν γάρ τὴν αἰτιατικήν, ὡς τὸ ἐτήρετο ἀπαριμητάτῳ συντάξαι βουλόμενος, εἴτα δρθωσε τὸ σχῆμα, μηδὲν φροντίσας περὶ τῆς αἰτιατικῆς ταύτης· ὅθεν καὶ διπερ ἐπιλαθόμενος παντάπασιν δὲ εἰρήκει, προσέθηκε καὶ τὸ ἔφη· ὅπερ ἐστὶ μάλιστα συνεχέστατον παρὰ Σενοφῶντι· ἔδει δὲ εἰπεῖν ὅτιδες. Καὶ αὖθις ἐπήρετο τίνας εἴναι τὰς σὺν αὐτῇ γυναικας, ὡς εὐσχήμοις καὶ μεγαλοπρεπεῖς; ἢ, Καὶ αὖθις ἐπείρεστο· τίνες εἰστιν αἱ σὺν αὐτῇ γυναικας· ὡς εὐσχήμοις καὶ μεγαλοπρεπεῖς; — 3. Ηδες μὲν, ἔφη.) Οἱ Ἡρμῆς. —

μηκουσα κάλλει, παρό δέ σύτην, Εὐνομία πάνυ όμοια, καὶ μικρὸν
πιαφέρουσα τὸ κάλλος. Ἐκ δὲ τοῦ ἐπὶ θάτεροι μέρους γυνὴ σφόδρα
ώραια, καὶ ἄδρως ἐσταλψέντη,⁴ καὶ μειδιῶσα ἀλύπως, Εἰρήνην
πακοῦσιν αὐτήν. Οἱ δὲ ἔγγὺς οὗτος ἐστηκὼς τῆς βασιλείας, παρ'
αὐτὸς τὸ σκῆπτρον ἔμπροσθεν, ισχυρὸς ἀνήρ, πολιός καὶ μεγαλό-
φρων, οὗτος δέ καλεῖται⁵ Νόμος· οὐδὲ αὐτὸς, καὶ λόγος ὁρίος
κέκληται, σύμβουλος καὶ πάτρος, οὐ χωρίς, οὐδὲν ἐκείναις⁶
πρᾶξαι θέμις, οὐ δὲ δικαιονηθῆναι. Ταῦτα μὲν οὖν ἀκούων καὶ
θρῶν, ἐτέρπετο καὶ ποστείχε τὸν νοῦν, ὡς οὐδέποτε αὐτῶν ἐπιλη-
σόμενος.

§ 23. Ἔντεῦθεν δὴ² ἐπεὶ κατιόντες ἐγένουτο κατὰ τὴν τυραννικὴν
εἶσοδον, Δεῦρο, ἔφη, θέαται καὶ τὴν ἑτέραν, τῆς ἐρῶσιν εἰ πολλοί,
καὶ περὶ τῆς πολλὴς πολλὴς καὶ παντοδαπὰ πράγματα ἔχουσιν, φονεύοντες
ἄλληλούς καὶ ἐπιβουλεύοντες, οἱ τελείτωροι, παιδεῖς τε γονεῦσι³
πολλάκις, καὶ γονεῖς παισὶ, καὶ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς, τὸ μέγιστον
κακὸν ἐπιποθεῦντες καὶ μακαρίζοντες, ἔξουσίαν μετὰ ἀνοίας. Καὶ
θὴ περῶτον μὲν αὐτῷ τὰ περὶ τὴν εἴσοδον ἐδείκνυεν, ὡς μίχ μὲν
εφαίνετο, πρόσδηλος καὶ αὐτῷ σχεδὸν, ὅποιαν πρότερον⁴ εἶπον, ἐπι-
σφαλής δὲ καὶ παρ' αὐτὸν φέρουσα τὸν κρημνόν. Πολλαῖ δὲ
ἄδηλοι καὶ ἀφανεῖς διαδύσεις, καὶ κύκλῳ που ὑπόγομος ὁ τόπος,
καὶ δικτετυμένος ὑπ' αὐτὸν οἴμαι τὸν Θρόνον. Αἱ δὲ πάροδοι
καὶ ἀτραποὶ πάσαι, πεφυρμέναι αἷματι καὶ μεσται νεκρῶν. Διὰ
τὸ τούτων οὐδεμιᾶς ἦγε αὐτὸν, ἀλλ' ἔξωθεν καθαρωτέρας,
ἀτε οἴμαι θεατὴν ἐσόμενον.

§ 24. Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθον, καταλαμβάνουσι τὴν Τυραννίδα κα-
θημένην, ὑψηλὴν ἔξεπίτηδες, προσποιουμένην καὶ ἀφομοιοῦσαν αὐ-
τὴν τὴν βασιλεία, πολὺ δέ, ὡς ἐνδιδόειν, ὑψηλοτέρῳ καὶ κρείττονες
τῷ Θρόνῳ, μυρίκς τινὰς ἄλλας ἔχοντι γλυφάδες καὶ διαθέσεις, χρυ-
σοῦ καὶ ἐλέφαντος, καὶ ἡλέκτρου, καὶ ἐθένου, καὶ παντοδαπῶν
χρωμάτων πεποικιμένω. Τὴν δὲ βάσιν,² οὐκ τὴν ἀσφαλής ὁ Θρόνος,
οὐδὲ ἡδρασμένος, ἄλλα κινούμενος; τε καὶ ὀκλάζων. Ἡν δὲ οὐδ'

4. Ἀθρῶς ἐσταλμ.) Λαμπρῶς ἐνδεδυμέ-
νη ἡ γὰρ εἰρήνη πάντα τάγαθὰ ὄνθρω-
ποις παρέχει. — 5. Εἰρήνη.) Μετάλλαξε
τὸ σχῆμα τοῦ λόγου ἀπὸ ὄνοματικῆς
εἰς αἰτιατικήν. — 6. Οὗτος δὲ καλ.)
Οἱ δὲ παρέλκει ἐξ ἐπαναλήψεως. — 7.
Ἐκείναις.) Τῇ Δίκῃ καὶ Εὐνομίᾳ.

§ 23. 2. Ἔντεῦθεν δῆ.) Οἱ Δῆ μετα-
βατικὸς κατὰ τὸν Δέ. — 3. Γονεῦσι.) Ή
δοτικὴ πρὸς τὸ ἐπιβουλεύοντι φέρεται.

— 4. Οποίαν πρότε.) Καθάπερ δηλαδὴ ἐ⁷
κερ. 20. 9. ἔστι δὲ ὁ νοῦς· ἐσείκνει δὲ
τὴν εἴσοδον ὡς μίχ μὲν καὶ πρόσδηλος δὲ
ὡς πρότερον εἶπον, ἐπιστραλ. κατελ. τ-
οῦ, 'Οποίαν ἔχει ἐννοούμενον τὸ τοι
αὐτην. ὃν' η τὸ πλήρες πρόσδελον καὶ
τοικύτην, ὅποιαν.

§ 24. 2. Τὴν δὲ βάσιν.) Εκτὸς δὲ
τὴν βάσιν.

ἄλλο οὐδὲν ἐν κόσμῳ διακείμενον, ἀλλὰ πρὸς δόξαν ἀπαντά καὶ ἀλαζούειν, καὶ τρυφῆν. Πολλὰ μὲν σκῆπτρα, πολλάκι δὲ τιάραι, καὶ διαδήματα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

§ 25. Καὶ δὴ μημουρέμη τὸ ἐκείνης² ἔθος, καὶ ἀντὶ μὲν τοῦ προσφιλοῦς μειδιάματος ταπεινὸν ἐσεσήρει καὶ ὑπουλον. Αὐτὶ δὲ τοῦ σεμνοῦ βλέμματος, σκυθρωπὸν ὑφεωράτο καὶ ἄγριον. Ιux δὲ φινοῖτο μεγαλόφρων, οὐ προσέβλεπε τοὺς προσιώτας, ἀλλ' ὑψώρχω καὶ ἡτίμαζεν. Ἐκ τούτου δὲ πᾶτιν ἀπηχθόνετο, πάντας δὲ ἡγυάζει. Καθημένη δὲ ἀτρεμίζειν οὐκ ἡδύνατο, θαρρεῖτε ξέδε κύκλῳ περιέβλεπεν, καὶ ἀνεπόδα πολλάκις ἐκ τοῦ θρόνου. Τὸ δὲ χρυσίον αἰσχιστα ἐφύλαττεν ἐν τοῖς κόλποις, πάλιν δὲ ἐφρίπτει³ φοβηθεῖσα ἀθροῖν, εἰτ' εὐθὺς ἡρπαζεν ὅτι ἔχοι⁴ τις τῶν περιόντων, καὶ τὸ βραχύτατον. Ή δὲ ἐσθῆτα παντοδαπή, τοῦτο μὲν ἀλουργῶν, τοῦτο δεῖ φοινικῶν, τοῦτο δὲ κροκωτῶν. Ήσαν δὲ καὶ λευκοὶ τοις φανόμενοι τῶν πέπλων. Πολλὰ δὲ καὶ κατέρρηκτο τῆς στολῆς. Χρώματα δὲ παντοδαπὰ ἡφίει, φεδουμένη καὶ ἀγωνιῶσα, καὶ ἀπιστεῦσα καὶ ὄργιζομένη. Καὶ ποτὲ μὲν ὑπὸ λύπης ταπεινή ποτὲ δὲ ὑφ' ἡδονῆς μετέωρος ἐωράτο. Καὶ νῦν μὲν ἐγέλα τῷ προσώπῳ πάνυ ἀσελγῶς πάλιν δὲ εὐθὺς ἐθρίνει.

§ 26. Ή δὲ καὶ δμιλος περὶ αὐτὴν γυναικῶν, οὐδὲν ἐκείνης² δμοίων, αἷς ἔφην εἶναι περὶ τὴν βασιλείαν. Άλλ' Ωμότης καὶ Γερίς, καὶ Ανωμία καὶ Στάσις, αἱ πᾶσαι διέφθειρον αὐτὴν, καὶ κάκιστα ἀπώλλυν. Αὐτὶ δὲ Φιλίας Καλακεία παρῆν, δουλοπρεπής καὶ ἀνελεύθερος, οὐδεμιᾶς ἡτον ἐπιβουλεύουσα ἐκείνων, ἀλλὰ μόλιστα δὴ πάντων ἀπολέσαι ζητοῦσα.

§ 27. Ως δὲ καὶ ταῦτα ἵκανῶς ἐθεάσατο, πυνθάνεται αὐτοῦ ὁ Ερμῆς, πότερα αὐτὸν ἀρέσειε τὰ² πράγματα, καὶ ποτέρα τῶν γυναικῶν. Άλλὰ τὴν μὲν ἐτέραν, ἔφη, θαυμάζω καὶ ἀγαπῶ, καὶ δοκοῖ μοι θεὸς ἀληθῆς εἶναι, ζήλου καὶ μακαρισμοῦ ἀξία ταύτην δὲ, τὴν ὑστέραν, ἔχθιστην ἔγωγε ἡγοῦμαι καὶ μιαρωτάτην. Ήστε ἡδιστα ἀν αὐτὴν ὥσαιμι κατά] τούτου τοῦ σκοπέλου, καὶ ἀρχ-

§ 25. 2. Τὸ ἐκείνης.) Τῆς βασιλίδος δηλ. — 3. Πάλιν δὲ ἐρ.) Ἀκριβῆς περιγραφὴ ἐν αἰνέγματι τῶν τυράννων οἵτινες μηδένα πιστὸν ἔχοντες φίλον, ἐν τῷ χρυσῷ ἔχουσι τὰς ἐλπίδας, καὶ διὰ τοῦτο θησαυρίζοντες, ἔχεισυσιν ἀθρέον ἐν τοῖς κινδύνοις, ἵν' ἐντεῦθεν σωθῶσι, τὴν σωτηρίαν χρυσοῦ καὶ δρυγύρου ἐνούμενον καὶ δαπανήσαντες αὐθις ἀρπάζουσι τὰ τῶν ἄλλων. — 4. Ο, τι ἔχοι.) πρὸς εὐ-

κτικὸν διά τε τὸ παρωχημένον καὶ διὰ τὸν ὑπεννοούμενον δυνητικὸν Ἀν.

— 5. Τοῦτο μὲν . . . τοῦτο δέ.) Κατὰ παρολόγην, ὡς, κεφ. 15. 10. εἰρηται.

§ 26. 2. Ἐκείναις.) Ταῖς περὶ τὴν βασιλίδα. κεφ. 12. 2.

§ 27. 2. Ἀρέσειε τὰ.) Τὸ Αρέσειε πρὸς εὐκτικὸν μὲν διὰ τὸ παρωχημένον πρὸς αἰτιατικὸν δὲ, ἀττικῶς ὡς καὶ τῷ κεφ. 5. 5. εἰρηται.

μίσθιμι. Ταῦτ' οὖν ἐπήγεισεν ὁ Ἐρμῆς, καὶ τῷ Διὶ ἔφρασε· κακεῖ-
νος ἐπέτρεψεν αὐτῷ βασιλεύειν τοῦ σύμπαντος ἀνθρώπων γένους, ὡς
τοι πάτερ.

§ 28. Τοιχαροῦν δέου μὲν ἦδοι τυραννίδα καὶ τύραννον, ἐ-
πολαῖε καὶ ἀνήρει, παρότε Ἑλλησι καὶ Βαρβάροις ὅπου δὲ βασιλεῖσιν
καὶ βασιλέα, ἐτίμα καὶ ἐφύλαξτε. Καὶ διὰ τοῦτο τῆς γῆς καὶ τῶν ἀν-
θρώπων σωτῆρα² εἶναι, οὐχ ὅτι³ τὰ θηρία αὐτοῖς ἀπήμυνεν πῶς
γάρ ἂν τι καὶ βλάψει λέμη⁴ τὴν σῆς ἄγριος; ἀλλ' ὅτι τοὺς ἀνειμέ-
νους καὶ πονηρούς, αὐθιώτους⁵ ἐκόλαξε, καὶ τῶν ὑπερηφάνων τυ-
ράννων κατέλυε καὶ σφυροῖσι τὴν ἐξουσίαν. Καὶ νῦν⁶ ἔτι τοῦτο
δρᾶ, καὶ βασιλεὺς ἔστι καὶ φύλαξ τῆς ἀρχῆς, ἥως ἀν τυγχάνῃ⁷
βασιλείων.

Β', Περὶ Βασιλείας λόγος δ'.

§ 1. Φχσι⁸ ποτε Ἀλέξανδρου Διογένει συμβαλεῖν, οὐ πάντας
χολάζοντα, πολλὴν ἄγοντι⁹ σχολήν. Ήν γάρ οἱ μὲν¹⁰ βασιλεὺς
λακεδόνων τε καὶ ὄλλων πολλῶν ὁ δέ¹¹ φυγάς¹² ἐκ Σινώπης. Τοῦτο
δὲ λέγουσι καὶ γράφουσι πολλοί, τὸν Ἀλέξανδρον οὐχ ἦττον¹³
διαμάζοντες, ή ἐπαινεῦντες, δτι τοσούτων ἀρχῶν, καὶ τῶν τότε μέγι-
στον δυνάμενος, οὐχ ὑπερέωρα πέντες ἀνθρώπους συνουσίαν, νοῦν
μντος καὶ δυναμένου καρτερεῖν. Οἱ γάρ ἀνθρωποι χαίρουσι φύ-
πάντες τιμωμένην ὁρῶντες φρόντοιν ὑπὸ τῆς μεγιστῆς ἐξουσίας
καὶ δυνάμεως. Ωστε οὐ μόνον τὰληθῆ διηγοῦνται περὶ τῶν τοι-
τῶν, ἀλλὰ καὶ αὗτοι πλάττουσιν ὑπερβαλλόντως. Προσέτι¹⁴ καὶ
ἄλλα ἀφαιρούμενοι τῶν φρονίμων, οἷον γρήματα καὶ τιμάς, καὶ
τὸν τοῦ σώματος δύναμιν. ὅπως διὸ μόνην δύξωσι τιμῆσθαι τὴν
βασιλείαν. Ως δὲ εἰκὸς ἐκείνοις¹⁵ γενέσθαι τὴν ξυνουσίαν ἐκείνην, εἴ-
πομ¹⁶ σαν, ἐπειδὴ καὶ τυγχάνομεν σχολὴν ἄγοντες¹⁷ ἀπὸ τῶν ἄλ-
λων πραγμάτων.

§ 28. 2. Σωτῆρα.) Ἔννοεῖται, φασίν, ή
τὴν ἔλεγεν ή γυνή. — 3. Οὐχ ὅτι.) Οὐ-
τὰ θηρία, φασίν, ἀπήλαυνεν Ἡρακλῆς
ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ μυθευό-
μενα πόσου γάρ τὰ θηρία ταῦτα δύ-
νεται¹⁸ ἀν βλάψει ἀνθρώπους; ἀλλὰ ταῦ-
τα τὰ θηρία ἐξήλαυνε, τοὺς τυράννους,
καὶ ἀδίκους, καὶ ληστάς. — 4. Καὶ νῦν.)
Διῆς δηλονότι βασιλεύοντος. πρὸς Τραϊ-
ανὸν ἀποτελεῖται. — 5. Ἔως ἀν τυγ.)
Καὶ μὴ ἐξοκείλης δηλαδὴ εἰς τυραννίαν
μέρησιν τῶν πρόσων Νερώνων,
Ελπιγούλων, καὶ Δεμητιανῶν καὶ ἄλλων.
§ 1. 2. Φασί.) Τὸ φασίν ἔχον-
το, ὡς ἀδομένου καὶ τούτου τοῦ λό-
γου, ἀλλ' οὐ βεβαιούς ὡς καὶ ἐν τῷ πε-

ρὶ Τιμοθέου εἶπεν. Α'. ἀ. — 3. Πολ-
λὴν ἄγοντ.) Περιέρραστις ἀντὶ σχολάζον-
τος· οὐ γάρ Διογένης μηδὲν ἐφρόντιζε
τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀλλὰ πάντων καταφρο-
νῶν, ἐν πύθῳ φασίν, ὥκει. — 4. Ο μέν.)
Ἀλέξανδρος. — 5. Ο δέ.) Διογένης. —
6. Φυγάς.) Ἐρυγχεύθη γάρ Διογένης ἐκ
τῆς πατρίδος Σινώπης μετὰ τοῦ πα-
τρὸς Ἰκεσίου τραπεζίτου διὰ τὸ φευδῆ
νομίσματα κάψει. — 7. Οὐχ ἦτον.)
Ητοι δροίως θαυμάζοντες καὶ ἐπεινούν-
τες τὸν Ἀλέξανδρον ὅτι καὶ εἰ. — 8.
Προσέτι.) Πλάττουσι δηλαδὴ ἀφαιρούμε-
νοι καὶ τάλλα τῶν φρ. καὶ τλ. — 9.
Ἐκείνοις.) Ἀλέξανδρω καὶ Διογένει. — 10.
Καὶ τυγχ... ἄγοντ.) Ἀντὶ, Σχελάζομεν.